

Büyüdükçe büyüyüyoruz!

Türkiye, yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5.1'lik bir büyüme gerçekleştirdi ve G20 ülkeleri arasında üçüncü sırayı aldı. Büyümede en büyük katkıyı yatırım kalemi yaparken, Türkiye ile müzakereleri kesmeyi tartışan AB'nin aynı dönemdeki büyüme ortalaması 2.4'te kaldı. » 5-6'DA

TÜRKİYE'DEN İKİNCİ ÇEYREKTE DE 5'LİK ATIŞ!

Türk ekonomisi ilk çeyrekte olduğu gibi ikinci çeyrekte de yüzde 5'in üzerinde büyüdü. Yüzde 5.1'lik büyümeyle Türkiye, dünyanın en büyük 20 ekonomisi arasında en hızlı büyüyen üçüncü ülke olmayı başardı.

TÜRKİYE dünyayı kuskandıran büyüme performansına devam ediyor. İlk çeyrekte olduğu gibi Türkiye ekonomisi ikinci çeyrekte de yüzde 5.1 ile yüzde 5'in üzerinde büyüme-yi başardı. Bu yılın ikinci 3 ayına ilişkin büyüme rakamlarını açıklayan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), daha önce yüzde 5 olarak açıklanan ilk çeyrek büyüme rakamının da yüzde 5.2'ye revize edildiğini açıkladı. Geçen yıl 15 Temmuz'daki hain darbe girişiminin ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerini alan önlemlerle hızla kapatan Türkiye ekonomisi bu performansıyla dünyanın en büyük ülkelerini de geride bıraktı.

DÜNYA ÜÇÜNCÜSÜ

Yılın ikinci çeyreğinde yakalanan yüzde 5.1'lik büyüme rakamıyla Türkiye, dünyanın en büyük 20 ekonomisi (G-20) arasında en hızlı büyüyen üçüncü ekonomisi oldu. İkinci çeyrekte Çin ekonomisi yüzde 6.9, Hindistan ekonomisi ise yüzde 5.7 büyüdü. Avrupa Bir-

liği (AB 28) ülkelerinin yılın ikinci çeyreğindeki büyüme ortalaması yüzde 2.4 olarak gerçekleşirken, Türkiye aynı dönemde yüzde 5.1 ile bu oranın 2 katından fazla büyüdü. Avrupa'da yılın ikinci çeyreğinde en fazla büyüme kaydeden ülke Romanya oldu. Romanya söz konusu dönemde yüzde 5.7 büyüme başarsa yakaladı. Romanya'yı yüzde 5.2 ile Estonya ve Slovenya izledi.

Alınan önlemler çarkları döndürdü

► 15 Temmuz'daki hain darbe girişiminin ardından alınan önlemlerle ekonomide çarklar hızlandı. Geçen yıl üçüncü çeyrekte yaşanan daralma sonrası ekonomideki yavaşlamanın önüne geçmek için bu yıl inşaat, beyaz eşya ve mobilya sektörlerindeki vergi indirimlerinin yanı sıra istihdama ve üretime yönelik de bu yıl birçok teşvik verildi. Yetkililer Kredi Garanti Fonu'nun (KGF) 2017'de büyümeye tek başına 1-1.5 puan destek sağlayacağını öngörüyor.

Tüketim harcamaları yüzde 3.2 arttı

► VERİLERE göre nihai tüketim harcamaları, 2. çeyrekte yüzde 3.2 artarken devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 4.3 azaldı. Yılın ikinci çeyreğinde iktisadi faaliyet kollarına göre en yüksek büyüme hızı yüzde 27.4 ile finans ve sigorta faaliyetlerinde kaydedildi. İmalat sanayinin büyümesi yüzde 21.8, bilgi ve iletişim sektörünün ise yüzde 19.2 olarak belirlendi.

Dolar/TL 9 ayın ardından 3.40'IN ALTINA DÜŞTÜ

Büyüme verisi öncesi 3.41'in üzerinde seyreden dolar/TL açıklamaıyla 3.40 seviyesinin altına düştü.

GELEN yüksek büyüme rakamı dolar/TL'de düşüş yaşanmasına yol açtı. Veri öncesinde önemli bir destek seviyesi olarak görülen 3.41'in üzerinde işlem gören dolar/TL, verinin beklentilere yakın gelmesinin ardından düşüşe geçerek 8 Aralık 2016'dan bu yana ilk defa 3.3953'ü gördü. Dolar Irma kasırgasının beklendiği kadar etkili olmaması sebebiyle diğer ana para

birimleri karşısında değerlenirken, TL pozitif ayrıştı. Dolar/TL 11 Ocak'ta 3.90'a kadar çıkmıştı. Bu son düşüşle beraber yaklaşık 8.5 ayda 50 kurşuluk gerileme yaşanmış oldu. Bunun yanında Merkez Bankası dün Eylül ayı beklenti anketini yayımladı. Katılımcıların 2017 yıl sonu dolar/TL beklentisi bir önceki anket döneminde 3.72 iken, bu anket döneminde ise 3.63 oldu.

Citi 'TL alın' tavsiyesinde bulundu

Citibank da müşterilerine Japon Yeni karşısında Türk Lirası alımı tavsiyesinde bulundu. Banka TL'de daha önceki yüzde 0.5'lik ağırlık tavsiyesini de yüzde 1'e yükseltti. Citi stratejist Luis Costa, notunda Japon Yeni gibi varlıkların geçici olarak zayıf kalabileceğini belirtti.

Büyüme yönelik yorumlar • SAYFA 6'DA

Hızlanan yatırımlardan büyük bir katkı geldi

BÜYÜMEYE en büyük katkının geçen yılların aksine sabit sermaye oluşumundan geldiği görüldü. Yatırımlar yüzde 5.1'lik büyümeye 2.9 puan katkı yaptı. Bu kalemi 1.9 katkıyla hanehalkı tüketimi ve 1.7 puan ile net ihracat izledi. Gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise yüzde 9.5 artış gösterdi.

AVRUPA'YI ikiye katladı

Ülkeler	2017 2Q (%)
Romanya	5.7
Estonya	5.2
Slovenya	5.2
Türkiye	5.1
İsviçre	3.9
Hollanda	3.8
Bulgaristan	3.6
Macaristan	3.5
İspanya	3.1
Avusturya	2.9
Portekiz	2.9
Danimarka	2.7
Almanya	2.1
Fransa	1.7
İngiltere	1.7
Belçika	1.5
İtalya	1.5
Yunanistan	0.8
AB 28	2.4

TİM Başkanı Mehmet Büyükekçi:

İhracat büyümenin ana motoru oldu

İHRACATIN ikinci çeyrekte de pozitif katkı sağlanmasıyla 2017 yılını ihracatta atılım yılı ilan etmekle çok doğru bir karar vermiş olduğumuzu bir kez daha gördük. Net dış ticaret ikinci çeyrekte de ilk çeyrekteki benzer şekilde büyümeye toplam 1,7 puanlık katkı sağladı. Böylece TİM verilerine göre 10 aydır artan ihracatımız büyümenin ana motoru olarak gerçekleşti. İnşallah daha fazla üretirecek, daha fazla ihrac ederek, daha fazla istihdam sağlayarak Türkiye ekonomisindeki bu büyüme eğilimini devam ettireceğiz.

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan:

Yatırımlar yeniden atağa geçmiş halde

İKİNCİ çeyrekte gerçekleşen yüzde 5,1'lik büyüme, hiç şüphesiz ekonomimizin sağlamlığını ve dinamizmini sürdürdüğünü bir kez daha gösteriyor. Kaydedilen söz konusu büyümenin yüzde 2,3'lük kısmını ihracat oluşturuyor. Aynı zamanda yatırımlar da uzun bir aradan sonra yeniden atağa geçmiş ve büyümeye de yüzde 2,9 puanlık bir katkı sağlamış durumda. Ekonomimizin, üçüncü çeyrekte de güçlü rakamlarla gerçek potansiyelini açığa çıkarmaya devam edeceğini düşünüyoruz.

MÜSIAD Başkanı Abdurrahman Kaan:

İç ve dış talepteki artış devam edecek

İKİNCİ çeyrekte sanayi sektörünün toplam katma değerinin yüzde 6,3 oranında artış kaydetmesi ve tarım sektöründe de gözlenen yüzde 4,7 oranındaki büyüme, ekonominin önümüzdeki dönemlerde de güçlü bir büyüme performansı göstereceğine olan inancımızı daha da pekiştirmektedir. Açıklanan verilerle, bu bağlamda yılın ikinci yarısında, toplam yatırımları yanı sıra iç ve dış talepteki artışın da süreceğini, Türkiye ekonomisinin 2017 yılında hedeflerini üzerinde büyüyeceğini tahmin ediyoruz.

TÜRKONFED Başkanı Tarkan Kadooğlu:

Önümüzdeki döneme dair umutlarımız arttı

ÖNÜMÜZDEKİ döneme dair umutlarımız arttı. Bu büyüme rakamı, Türkiye ekonomisinin 2016 üçüncü çeyrekteki daralmasının sona erdiğini ve ekonominin toparlanma döneminde olduğunu teyit ettiği gibi Özellikle üzerinde durduğumuz KOBİ odaklı politikaların büyümeye olumlu katkısını da gözler önüne sermiştir. Son veriler, KOBİ'lere özel politikalar ürettiğinde, ekonomide hızlı bir geri dönüş sağlanabileceğini gösteriyor. Şimdi odaklanmamız gereken ana alan büyümenin kalitesi ve devamlılığıdır.

YÜZDE 7'Yİ AŞIYIP ÇİN'İ GEÇECEĞİZ

İş dünyası ve hükümet yetkilileri Türk ekonomisinin gösterdiği performansa şapka çıkardı. Ekonomi Bakanı Zeybekci üçüncü çeyrekte Türkiye'nin yüzde 7'nin de üzerinde büyüyecek, Çin'i dahi geride bırakacağına dikkat çekti.

TÜRKİYE'NİN yılın ikinci çeyreğinde dünyanın en hızlı büyüyen ekonomilerinden birisi olması gerek hükümet gerekse iş dünyası tarafından sevinç ve takdirle karşılandı. Ekonomi Bakanı Zeybekci, ikinci çeyrekte elde edilen yüzde 5,1'lik büyümenin, ekonominin ne kadar dinamik ve milletin ne kadar üretken olduğunu tüm dünyaya ispatladığını kaydetti.

DAHA GÜÇLÜ GELECEK

Yılın ilk çeyreğindeki büyümenin yüzde 5,2 olarak revize edilmesiyle yılın ilk yarısında Türkiye'nin yüzde 5,1 büyüdüyüne işaret eden Zeybekci, "2017 yılı için öngördüğümüz tahminleri rahatlıkla yakalayacağımızı düşünüyoruz" dedi. Ekonomi Bakanlığı'nın analizleriyle öncü verilere göre üçüncü çeyrek büyümesinin ikinci çeyrekte daha güçlü gelerek yüzde 7'nin üzerinde olacağını vurgulayan Zeybekci, "Yüzde

7'nin üzerinde bir büyümeyi göreceğiz Çin'i dahi geride bırakma ihtimalimiz olduğunu düşünüyorum" değerlendirmesinde bulundu.

YATIRIMLAR YÜZDE 9,5 ARTTI

Maliye Bakanı Naci Ağbal da, bu yılın ikinci çeyreğinde bayram nedeniyle oluşan iş günü kaybına rağmen ekonominin ilk çeyrekte elde edilen yüksek büyüme oranını devam ettirdiğini belirtti. Hükümet olarak uygulamaya koydukları teşvikler ve desteklerin ne kadar yerinde olduğunu, yılın ilk yarısında elde edilen yüksek büyüme oranında kendisini gösterdiğini vurgulayan Ağbal, "İç talep, kredi genişlemesi ve vergi indirimlerinin yanı sıra ekonomide beklentilerin iyileşmesi ve öngörülebilirliğin artması ekonomik büyümenin sürükleyicisi olmuştur. Yatırımlar da referandum sonrası pekişen siyasi ve ekonomik istikrara ek olarak ya-

tırım ortamını iyileştirmek, yatırımları teşvik etmeye yönelik attığımız adımlarla yüzde 9,5 artış kaydetmiştir" dedi. Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan ise, iç ve dış koşulların iyileşmesinin Türkiye'nin gerçek potansiyelini ortaya çıkmasına daha çok imkan vereceğini belirterek, "Bu çerçevede üçüncü çeyrekte de ilk iki çeyrekteki büyümeyi aşacak bir oranla uluslararası kuruluşları şaşırtmaya devam edeceğiz" dedi.

DÜNYAYA KANITLAMIS OLDUK

Yüzde 5'i aşan büyüme oranlarının, Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı riskleri ortadan kaldırma ve geleceğe güven verme konusundaki yetkinliğini uluslararası camiaya bir kez daha kanıtlandığını altın çizen Elvan, ülkenin yüksek büyüme hızlarıyla gelişmekte olan ülkelerden ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) ülkelerinden pozitif yönde ayrıştığını dikkatli çekti.

Gayrisafi yurtiçi hasılası oluşturulan faaliyetler incelendiğinde; tarım sektörü yüzde 4,7, sanayi sektörü yüzde 6,3, inşaat sektörü yüzde 6,8 arttı.

Kapsayıcı olması önceliğimiz

EKONOMİDEN Sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek de, iç ve dış talebin büyümeye pozitif katkı sağlanmasıyla dengeli büyümenin ikinci çeyrekte de devam ettiğini belirterek, 2017 yılı üçüncü çeyreğe ilişkin öncü göstergeler de güçlü ekonomik büyümenin ivme kazanarak de-

GÜÇLÜ GELMESİ OLUMLU

Sağlanan güçlü büyümenin olumlu ancak tek başına yeterli olmadığına işaret eden Başbakan Yardımcısı Şimşek, büyümenin kapsayıcı olmasının temel öncelikleri olduğunu da dikkat çekti.

Vergi indirimi ve krediler etkiledi

ASKON Genel Başkanı Mustafa Koca: "Şu bir gerçek ki; istikrar oldukça her gün daha da büyüyen bir Türkiye olacaktır. Bu nedenle her daim istikrar vurgusuna yapmaya devam edeceğiz. İç talebin canlı olması,

vergi indirimleri ve kredi genişlemesi de bu canlılığa canlılık katmıştır. İş dünyası olarak, her daim istikrardan yana olduk ve olmaya da devam edeceğiz." Yeter ki Türkiye büyüsün, yeter ki halkımız kazansın."

Artık ellerinde hiç malzeme kalmadı!

► **CUMHURBAŞKANI** Başdanışmanı Bülent Gedikli, Türkiye ekonomisinin OECD ülkelerindeki büyüme ortalamasını ikiye katladığını belirterek, "Türkiye'de beklentileri bozma isteyenlerin elinde malzeme kalmadı. FED faiz artışı, bilanço küçültme, hepsi balon çıktı ve yüzlerine patladı" ifadelerini kullandı.

GÖRMEZDEN GELENLER AYNI

Gedikli, "Büyüme rakamı çok iyi ama daha kaliteli hale getirmeliyiz. Yatırım, istihdam, üretim, ihracat. OECD ülkeleri büyüme ortalaması yüzde 2,4 iken, yüzde 5,1 büyüyen Türkiye'yi görmezden gelenlerle, 2008 ABD ekonomik krizini çıkaran aynı odak" dedi.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan:

Üretim çarklarımız asla durdurulamaz

BU büyüme performansımız, geçen yıldan bu yana yaşanan birçok menfi gelişmeye rağmen ekonomimizin ve üretim çarklarımızın durdurulmadığını bize gösteriyor. Bu veriler ışığında, ekonomiyel ilgili yapılan tüm tahminlerin üzerinde, ekonomimizin yılı yüzde 5'in üzerinde bir büyümeye kapatacağına olan inancımız artmaktadır.

Tosyalı Holding Başkanı Fuat Tosyalı:

Yatırımlarımız hız kesmeden sürecektir

HÜKÜMETİMİZİN aramadan hızla uygulamaya devam edeceği reformlar, alınan tedbirler, güven ortamı ve dış konjonktürde meydana gelecek olumlu gelişmeler ekonomimizdeki canlanmaya desteklemeye devam edecektir. Bu süreçte, yatırımlarımıza hız kesmeden devam edeceğiz.

Yıldızlar İcra Kurulu Başkanı Hakkı Yıldız:

Daha da yukarılara taşımaya çalışacağız

TÜRKİYE'DEKİ yatırım istahının yeniden eski seviyelerine dönüyor olduğunu görmek, iş dünyası için de büyük moral oldu. Türkiye'nin potansiyeline ve hikayesine gönülden bağlı sanayiciler olarak, önümüzdeki dönemde de bunu daha da yukarı çekme hedefiyle çalışmalarımızı sürdüreceğiz, yatırımlarımızı artırarak Türkiye ekonomisini desteklemeye devam edeceğiz.

Fuzul Grup Başkan Yardımcısı Eyyüp Akbal:

İnşaat sektöründen büyük destek geldi

EKONOMİNİN ne denli sağlam bir zeminde ilerlediğini ortaya koyan bu büyüme rakamlarında özellikle inşaat sektörünün yüzde 6,8 payla en büyük desteği sağlaması, ülkemizin büyümesinin lokomotifinde gayrimenkul sektörünün olması bizi ayrıca sevindirir. Bunda hem sektördeki istihdamın hem de üretim ve satıştaki canlılığın etkisi oldukça büyük.

Çağdaş İcra Kurulu Üyesi Dağlarca Çağlar:

Ülkemiz çok sağlam adımlarla ilerliyor

İKİNCİ çeyrekte de birinci çeyreğe benzer bir büyüme bekliyorduk. Açıklanan rakamlar ülkemizin sağlam adımlarla ilerleyişini sürdürdüğünü gösteriyor. Faizle istenilen seviyelere gelindiğinde, kurlarda da öngörülerimiz gerçekleştiğinde hem ihracatımızda, hem iç tüketimimizde taleplerin de hızlı hareketliliğine şahit olacağız.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan:

Üretim çarklarımız asla durdurulamaz

BU büyüme performansı-
mız, geçen yıldan bu ya-
na yaşanan birçok menfi
gelişmeye rağmen eko-
nomimizin ve üretim
çarklarımızın durdurula-
madığını bize gösteriyor. Bu

veriler ışığında, ekonomiyle ilgili yapılan
tüm tahminlerin üzerinde, ekonomimizin
yıllık yüzde 5'in üzerinde bir büyümeyle ka-
patacağına olan inancımız artmaktadır.

İSO'ya göre sanayi, TIM'e göre ihracat!

MAL ve hizmet ihracatı yüzde 10.5 artarken, ithalattaki artışın yüzde 2.3'te kalmasıyla ihracat büyümeye net katkı sağladı.

Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mehmet Büyükekşi, yazılı açıklamasında, "Net dış ticaret büyümeye 1.7 puanlık katkı sağladı. Böylece TIM verilerine göre 10 aydır artan ihracatımız büyümenin ana motoru oldu" dedi.

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da, "Ekonomimizin ve sanayimizin çarkları durmuyor, durdurulamıyor" di-

yerek, şunları söyledi: "Sanayi sektörümüzün 6.7 büyüyerek büyümeye birinci çeyrekteki 1.4 puanlık katkısının ardından, ikinci çeyrekte de aynı performansı koruyarak 6.3 büyümesi ve ikinci çeyrek büyümesine 1.3 puan katkı sunmasını çok önemlidir. Her dönem olduğu gibi bu ikinci çeyrek büyüme rakamları bizlere bir kez daha şu gerçeği söylemektedir: O da büyümenin motorunun sanayi olduğu gerçeğidir. Diğer yandan açıklanan veriler ekonomimizin ve sanayimizin durgunluk istasyonundan ayrılmış olduğunu göstermektedir."

**Mehmet
Büyükekşi**

**Erdal
Bahçivan**

İş Dünyası büyümeden memnun

TÜİK'in açıkladığı Dönemsel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla verilerini değerlendiren iş dünyası örgütlerinin temsilcileri, Türkiye ekonomisinin bu yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5,1 büyümesini memnuniyetle karşıladı.

EKONOMİ SERVİSİ

TÜİK'in açıkladığı Dönemsel Gayri Safi Yurtiçi Hasıla verilerini iş dünyası örgütlerinin temsilcileri şu şekilde değerlendirdiler:

REEL SEKTÖRE VERİLEN DESTEK EKONOMİYİ BÜYÜTTÜ

Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, "Bu dönem silkinme dönemi oldu. Kamu kendi harcamalarını keserek reel sektöre kaynak aktardı. İnşaat, beyaz eşya ve mobilya sektörlerine yönelik uygulanan vergi indirimlerinin yanı sıra istihdama ve üretime yönelik teşvikler reel sektöre büyük destek oldu" dedi. Kredi Garanti Fonu ile yaklaşık 330 bin firmaya 250 milyar dolar kaynak kullanıldığını bildiren Baran, "Devlet özel sektörü destekledi, özel sektör de istikrar ve güven ortamında aldığı destekleri üretime ve ihracata yönlendirdi. Sonuçta bu faydalı adımlar özel sektörün de kamunun da yüzünü güldürdü. Kim ne derse desin biz işimize bakıyoruz. Türkiye üretiyor, ticaretini artırıyor ve büyüyor" diye konuştu.

TÜRKİYE POZİTİF AYRIŞACAK

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Nurettin Özdebir, yakın zamanda neredeyse tüm uluslararası kuruluşların Türkiye'nin büyüme beklentilerini revize etmesinin, bu kuruluşların Türkiye'ye olan bakış açılarını değiştirdikleri şeklinde yorumlanmaması gerektiğini belirterek, şunları kaydetti: "Yılın genelindeki büyüme performansı ile Türkiye, gelişmekte olan ülkelerden pozitif ayrışacaktır. Son dönemde Türk lirasının dolar karşısında, diğer gelişmekte olan ülke para birimlerine kıyasla değerinin artması, yatırımcıların Türkiye algısını net bir şekilde ortaya koymaktadır." İmalat sanayisinin büyüme performansına da değinen Özdebir, nisan ve haziran aylarında imalat sanayisi üretim endekslerinin zirve yapmasının yılın ikinci çeyreğindeki yüzde 6,3'lük sektör büyümesinin öncü göstergeleri olduğunu ifade etti.

TÜRKİYE EKONOMİSİNİN 2017 YILINDA HEDEFLERİNİN ÜZERİNDE BÜYÜYECİNİ TAHMİN EDİYORUZ

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, şu değerlendirmelerde bulundu: "Bilhassa toplam yatırımlarda gerçekleşen yüzde

9,5'lik artış, reel sektörün Türkiye ekonomisine olan güveninin sürdüğüne işaret etmesi bakımından dikkate değer bir gelişme olmuştur. Yılın ikinci çeyreğinde sanayi sektörünün toplam katma değerinin yüzde 6,3 artış kaydetmesi ve tarım sektöründe gözlenen yüzde 4,7'lik büyüme, Türkiye ekonomisinin önümüzdeki dönemlerde de güçlü bir büyüme performansı göstereceğine olan inancımızı pekiştirmektedir. Bu bağlamda yılın ikinci yarısında, toplam yatırımların yanı sıra iç ve dış talepteki artışın da süreciğini, böylece Türkiye ekonomisinin 2017 yılında hedeflerinin üzerinde büyüyeceğini tahmin ediyoruz."

İSTİKRAR OLDUKÇA HER GÜN DAHA DA BÜYÜYEN BİR TÜRKİYE OLACAK

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Mustafa Koca, "Şu bir gerçek ki; istikrar oldukça her gün daha da büyüyen bir Türkiye olacaktır. Bu nedenle her daim istikrar vurgusu yapmaya devam edeceğiz." dedi. İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Çağlar ise, Twitter hesabından yaptığı değerlendirmede, Türkiye ekonomisinin beklentilerin üzerinde ve

kendileri için sürpriz olmayan bir şekilde büyümeye devam ettiğini, iş dünyası olarak hedeflerinin, bu büyümeyi daha çok üretim ve daha çok ihracata yukarı taşımak olduğunu bildirdi.

BÜYÜMENİN MOTORU SANAYİ

İstanbul Sanayi Odası (ISO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan ise şunları kaydetti: «Sanayi sektörümüzün, 6,7 büyüyerek büyümeye birinci çeyrekteki 1,4 puanlık katkısının ardından ikinci çeyrekte de aynı performansı koruyarak 6,3 büyümesi ve ikinci çeyrek büyümesine 1,3 puan katkı sunması çok önemlidir. Her dönem olduğu gibi, ikinci çeyrek büyüme rakamları bizlere bir kez daha şu gerçeği söylemektedir; o da büyümenin motorunun sanayi olduğu gerçeğidir. Diğer yandan açıklanan veriler ekonomimizin ve sanayimizin durgunluk istasyonundan ayrılmış olduğunu göstermektedir. Bütün bu veriler ışığında, Türkiye'nin ekonomisi ile ilgili yapılan tüm iç ve dış tahminlerinin üzerinde, ekonomimizin yılı yüzde 5'in üzerinde bir büyüme ile kapatacağına olan inancımız artmaktadır.

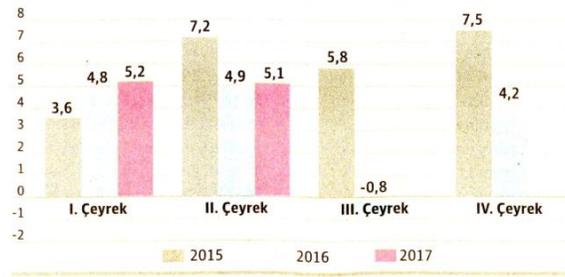
Büyüme II. çeyrekte de yüzde 5'in üzerine çıktı

Büyümeye en yüksek katkıyı, inşaatı da kapsayan "yatırım" kalemi verdi. Makine-teçhizat yatırımındaki düşüş sürerken, kamunun azalan tüketim harcamaları da büyümeyi aşağı çekti

TÜİK, zincirlenmiş hacim endeksi serisiyle ikinci çeyrekteki büyümeyi yüzde 5,1 olarak açıkladı. İlk çeyrek büyümesi yüzde 5'ten 5,2'ye, 2016 yılının büyüme oranı da yüzde 2,9'dan 3,2'ye revize edildi. İkinci çeyrekte üretim yöntemiyle tarım yüzde 4,7, sanayi yüzde 6,3, inşaat yüzde 6,8 büyüdü. Hizmetler sektörünün katma değeri ise yüzde 5,7 arttı. Harcamalar yöntemiyle hesaplamada özel tüketim yüzde 3,2 artarken, kamunun tüke-

tim harcamaları yüzde 4,3 geriledi. İkinci çeyrekte yatırımlardaki yüzde 9,5'lik yüksek oranlı artış dikkat çekti. Bu kalemin içinde yer alan inşaatın artış da yüzde 6,8 olarak hesaplandı. Makine teçhizat yatırımları ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 8,6 oranında geriledi. Üretim yöntemiyle hesaplamada da hizmetler sektörü öne çıktı. Hizmetlerin büyümeye katkısı 2,7 puan, sanayinin katkısı ise 1,3 puan oldu. **MEHMET KAYA/14-15**

Çeyrekler itibarıyla GSYH büyümesi (%)

● REVİZYONLA 2016 YILI KİŞİ BAŞINA GELİRİ 10.883 DOLARA YÜKSELDİ /14 ● EKONOMİ VE İŞ DÜNYASINDAN TEPKİLER /15

MEHMET KAYA ANKARA

Türkiye ekonomisi 2017 ikinci çeyreğinde güçlü büyümesini devam ettirerek yüzde 5,1 oranında büyüdü. Daha önce yüzde 5 olarak açıklanan ilk çeyrek büyümesi de yüzde 5,2'ye revize edildi. Hesaplamalarda yeni yöntemlerden olan, gelecek dönem ortalamaya büyüme dahil her türlü veride kullanılacak ana yıllık büyüme olan 2016 "bağımsız büyümesi" de açıklandı. 2015 ve 2016 büyümleri yeni hesaplama revize edildi ve 2016 büyümesi yüzde 3,2'ye yükseldi. Önceki veri yüzde 2,9 seviyesindeydi.

Üretim yöntemiyle GSYH 2017 ikinci çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 16,3 oranında artarak 734,2 milyar TL oldu. Zincirlenmiş hacim endeksinde göre ise artış oranı yüzde 5,1 düzeyinde gerçekleşti.

Yine üretim yöntemine göre, zincirlenmiş hacim endeksi hesabıyla, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre bileşenlere bakıldığında; tarım sektörü yüzde 4,7, sanayi sektörü yüzde 6,3, inşaat sektörü yüzde 6,8 arttı. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörü ise yüzde 5,7 arttı.

Yatırımlar yüzde 9,5 arttı

Harcamalar yöntemi bileşenlerine bakıldığında ise yine aynı dönemsel kapsamda; hane halkının tüketimi yüzde 3,2 artarken, devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 4,2 düştü.

Bu yöntemde, yatırımlardaki yüksele oranlı artış dikkat çekti. Gayri safi sabit sermaye oluşumu (yatırımlar), 2017 ikinci çeyrekte yüzde 9,5 oranında arttı.

Bu kalemin bileşenlerine bakıldığında ise 2017 ikinci çeyreğinde inşaat yüzde 25 oranında yükseldi. Bu kalem içinde reel olarak yatırım anlamında değerlendirilebilecek makine-teçhizat yatırımları ise yüzde 8,6 oranında geriledi. Diğer aktiflerde de yüzde 9 gerileme gözlemlendi. Üretilmiş mali olmayan aktifler ise yüzde 9,5 oranında arttı.

Mal ve hizmet ihracatı yüzde 10,5 oranında yükseldi. Mal hizmet ihracatı artışında turizmdeki iyileşmenin etkili olduğu vurgulandı.

Cari fiyatlarla hesaplanan gelir yöntemi bileşenlerinden, işgücü ödemeleri işgücü ödemeleri, 2017

Yüzde 5,1'lik güçlü ikinci çeyrek büyümesi içinde vatandaşın tüketiminin yüzde 3,2 artması, devlet harcamalarının yüzde 4,2 azalması dikkat çekti. Yatırımlar yüzde 9,5 artarken makine-teçhizat yatırımlarının yüzde 8,6 azalması ilgi çeken bir başka unsur oldu.

ikinci çeyreğinde yüzde 10,8, net işletme artışı/karın geliri ise 22,5 arttı. Net işletme artışı (katma değer içinde sermayenin payı - firmaların net katma değerinden çalışanlara ödemeler ve vergilerin düşülmesi, sübvansiyonların eklenmesiyle oluşan net değer) yüzde 22,5 oranında yükseldi. İşgücü ödemelerinin cari gayri safi katma değer içindeki payı yüzde 36,2 oranında oluştu. Bu oran bir önceki dönemde yüzde 38,1 seviyesindeydi. Net işletme artışının payı ise yüzde 45,5'ten, yüzde 47,8'e yükseldi.

Üretim yöntemine göre, iktisadi faaliyet kolları

TÜİK verilerine göre, sanayi 6,3 büyürken, imalat sanayii 2017 ikinci çeyreğinde yüzde 6 oranında büyüdü. Bilgi ve iletişim yüzde 10,1, finans yüzde 9,4, gayrimenkul, 1,7, mesleki, idari ve destek hizmetleri yüzde 11,7 oranında büyüme gerçekleştirdi.

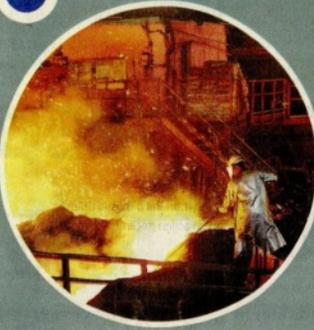
Takvim etkisinden arındırılmış endeks

Takvim etkisinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, 2017 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 6,5 yükselirken, mevstım ve takvim etkilerinden arındırılmış GSYH zincirlenmiş hacim endeksi, bir önceki çeyreğe göre yüzde 2,1 arttı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL: BÜYÜME YILIN GERİ KALANINDA DA GÜÇLÜ SEYREDECEK

Maliye Bakanı Naci Ağbal, ikinci çeyrekte bayram nedeniyle oluşan işgücü kaybına rağmen, ilk çeyrekte olduğu gibi yüksek oranlı büyüme yakalandığını söyledi. Bunun uygulanan teşviklerin yerinde olduğunu gösterdiğini dile getiren Ağbal, "İç talep, kredi genişlemesi ve vergi indirimlerinin yanı sıra ekonomide beklentilerin iyileşmesi ve öngörülebilirliğin artması ile ekonomik büyümenin sürükleyicisi olmuştur" diye konuştu. Yatırımların da referandum sonrası pekişen siyasi ve ekonomik istikrarın yanı sıra teşviklerle birlikte yüzde

9,5 artışına değinen Naci Ağbal, açıklanan verilerin büyümenin kompozisyonunun da sağlıklı olduğunu gösterdiğini vurguladı. Öncü göstergelerin, yılın geri kalanında da büyümenin güçlü devam edeceği yönünde olduğunu altını çizen Naci Ağbal, "Özellikle üçüncü çeyrekte turizmdeki toparlanma, ihracattaki olumlu seyrin, baz etkisi ekonomik büyümeyi ivmelendirecektir" şeklinde konuştu.

BAŞBAKAN YARDIMCISI MEHMET ŞİMŞEK: TEMEL ÖNCELİĞİMİZ BÜYÜMENİN KAPSAYICI OLMASI

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, 16 Nisan referandumu sonrası belirsizliklerin azaldığını ve finansal piyasalardaki pozitif eğilimi hatırlatarak, reel kesim güven endeksi ile tüketici güven endeksinde de iyileşmeler gözlemlendiğini vurguladı. Şimşek, ekonomik önlemlerin olumlu sonuç verdiğini belirterek, "2017 yılı üçüncü çeyreğine ilişkin öncü göstergeler de güçlü ekonomik büyümenin ivme kazanarak devam ettiğini göstermekte. Sağlanan güçlü büyüme olumlu ancak tek başına yeterli değildir. Bu büyümenin kapsayıcı olması temel önceliğimizdir. İstihdamı arttırmaya yönelik aldığımız tedbirler ve ekonomik büyümedeki ivmelenme sonucunda, 2017 yılı ikinci

çeyreğinde bir önceki yıla göre yaklaşık 600 bin kişiye ilave istihdam sağlandı. Böylece 2017 yılı başından itibaren işsizlik oranında kademeli düşüş gerçekleşti" görüşünü vurguladı. Türkiye'nin son 15 yıllık ortalamaya büyümesinin yüzde 5,7 olduğunu belirten Mehmet Şimşek, "Öntümüzdeki dönemde bu performansı daha da arttırmak ve ekonomimizin yapısal dönüşümünün hızlandırmak için kapsamlı reform gündemimizi kararlılıkla hayata geçireceğiz. Siyasi belirsizliklerin ortadan kalktığı bu dönemde yapısal reformların sağlayacağı katkı ile yüksek gelir seviyesine ulaşmayı hedefliyoruz" dedi.

2016 BÜYÜMESİ 3.2'YE REVİZE EDİLDİ, KİŞİ BAŞI GELİR 10 BİN 883 DOLAR OLDU

TÜİK ikinci çeyrek GSYH verileriyle birlikte "Yüksek GSYH 2016" verileri de açıklandı. Yıllık olarak hesaplanan bu veri, dönemsel verilerden farklı olarak, yeniden hesaplamalarla revizeleri yapıldığı düzeltilmiş istatistik anlamına geliyor. Ayrıca, uzun dönem ortalamaya büyüme vb. hesaplamalar için baz teşkil ediyor. TÜİK 2015, 2016 ve 2017 ilk çeyrek verilerini de bu çalışma kapsamında yeniden hesapladı. Buna göre 2016 büyümesi revize edilerek yüzde 3.2 oranında belirlendi. Önceki dönemsel veri yüzde 2.9 seviyesindeydi. Ayrıca, 10 bin 883 dolar olarak revize edildi. Dönemsel verilere göre kişi başına gelir 10 bin 807 dolar seviyesindeydi. 2016 yılında ekonominin cari fiyatlarla büyüklüğü 2 trilyon 608 milyar 526

milyon TL olarak ölçüldü.

Sanayinin payı yüzde 16,6

Ekonomiye yönelik olarak tartışılan unsurlardan biri olan, GSYH içindeki sanayinin payı olgusunda, 2016 yılında GSYH içindeki imalat sanayinin payı yüzde 16,6 olarak ölçüldü. Buna yüzde 11,4 ile ticaret, yüzde 8,6 ile inşaat izledi. Hane halkının tüketimi 2016 yılında zincirlemiş hacim endeksinde göre bir önceki yıla göre yüzde 3,7 oranında arttı. Bunun GSYH içindeki payı yüzde 59,8 oldu. Haneler yüzde 21 ile fazla gıda için para harcadı. Yatırımlar 2016'da yüzde 7,2 oranında arttı. Devletin tüketim harcamaları ise yüzde 9,5 oranında yükseldi. Mal ve hizmet ihracatı 2016 yılında bir önceki yıla göre yüzde 1,9 azalırken, ithalat yüzde 3,7 arttı.

KALKINMA BAKANI LÜTFİ ELVAN: EKONOMİK BÜYÜMEYİ BİR ÜST PATİKAYA YÜKSELTECEĞİZ

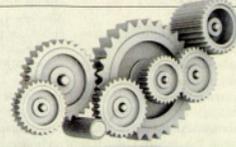
Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan, 15 Temmuz darbe girişiminin üzerinden henüz bir bile geçmeden gözlenen büyüme performansını, hükümetin aldığı tedbirlerin etkinliğini ortaya koyduğunu belirtti. Yüzde 5'in üzerindeki büyümenin, Türkiye'nin riskleri ortadan kaldırma ve geleceği güven verme konusundaki yetkinliğini uluslararası camiaya bir kez daha kanıtladığını değerlendiren Elvan, "2. çeyrek büyümesi, geçmiş dönemlerin aksine kamu nihai tüketim harcamalarından ziyade,

sabit sermaye yatırımları, net ihracat, sanayi ve tarım gibi kritik öneme sahip sektörlerin güçlü performansından kaynaklanmıştır" dedi. Elvan, iç ve dış koşulların iyileşmesinin, Türkiye'nin gerçek potansiyelinin daha net ortaya çıkmasına imkan vereceğini kaydederek, "Katkımcı bir yaklaşımla hazırlayacağımız 11. Kalkınma Planımız, 2023 yılı hedeflerimiz için nihai yol haritamız olacaktır. Teknolojik ve yönetsel yenilikler ekonomik süreçleri küresel ölçekte hızla bir şekilde dönüştürmektedir" diye konuştu.

CUMHURBAŞKANI EKONOMİ BAŞDANIŞMANI BÜLENT GEDİKLİ: BÜYÜME RAKAMI ÇOK İYİ AMA DAHA KALİTELİ HALE GETİRMELİYİZ

Türkiye'nin OECD ortalamasının çok üstünde büyüdüğüne dikkat çeken Cumhurbaşkanı Ekonomi Başdanışmanı Bülent Gedikli, son açıklanan büyüme verisiyle birlikte Türkiye'de beklenenleri bilmeyenlerin elinde malzeme kalacağını söyledi. Fed'in faiz arttırması ve bilanço sıkılaşması yanı sıra Avrupa Merkez Bankası'nın likidite daralması gibi iddiaların hepsinin balon çökmesini altın çizen Gedikli, küresel ekonominin kısır döngüye girdiğini bildirdi. Fed'in faiz arttırma için bilanço daraltmasını

da zorlaştıran vurgulayan Bülent Gedikli, Çin'in de borç yükü ve faiz ödemeleriyle karşı karşıya olduğunu kaydetti ve gelişmiş ülkelerin bir renesansın beklediğini anlattı. Bunun Türkiye için önemli fırsatlar oluşturacağına değinen Gedikli, artık Türkiye'nin büyüme kalitesini arttırması gerektiğini söyledi. Bir ekonominin ayakta kalabilmesi için yatırım, istihdam, üretim ve ihracatın öneminin artan olduğunu, kurların daha aşağı gitmesini risk olduğunu belirterek, Merkez Bankası'nın elindeki araçları

kullanarak kurtarıcı müdahale önerdi. Yapısal reformlara acilen geçilmesi ancak bakanlıkların uyguladıkları strateji ve eylem planlarını yakından takip etmesi gerektiğini bildiren Gedikli, Türkiye ekonomisinin şartlarına devam edeceğini altını çizdi.

Gayrisafi yurtiçi hasıla, iktisadi faaliyet kollarna göre zincirlenmiş hacim endeksi ve değişim oranları, II. Çeyrek: Nisan-Haziran, 2017

İktisadi faaliyet kolları (NACE Rev 2)	Bir önceki yılın aynı çeyreğine göre değişim oranı (%)					
	Yıl	I	II	III	IV	Yıllık
A- Tarım, ormancılık ve balıkçılık	2015	7,3	10,6	15,8	-3,2	9,4
	2016	-3,4	-3,4	-3,5	0,4	-2,6
	2017	1,7	4,7			
BCDE- Sanayi	2015	0,9	5,5	3,9	9,5	5,1
	2016	8,1	4,7	-1,8	5,9	4,2
	2017	6,7	6,3			
C- İmalat sanayi	2015	2,6	5,8	4,0	10,7	5,9
	2016	7,8	4,8	-3,1	5,7	3,8
	2017	5,9	6,0			
F- İnşaat	2015	1,2	4,7	3,7	8,1	4,9
	2016	2,5	12,8	2,8	3,2	5,4
	2017	6,0	6,8			
GHI- Hizmetler	2015	6,8	8,0	4,8	6,9	6,6
	2016	2,6	1,0	-6,3	3,7	0,2
	2017	6,3	5,7			
J- Bilgi ve iletişim	2015	0,4	1,7	0,0	11,3	3,8
	2016	4,7	7,2	3,0	8,2	5,9
	2017	9,3	10,1			
K- Finans ve sigorta faaliyetleri	2015	10,8	12,8	7,6	2,9	8,4
	2016	9,4	13,3	0,8	12,2	8,8
	2017	9,9	9,4			
L- Gayrimenkul faaliyetleri	2015	3,5	2,1	2,1	1,8	2,4
	2016	4,2	4,6	2,8	2,8	3,6
	2017	1,7	1,7			
MN- Mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri	2015	14,4	10,3	16,6	19,5	15,4
	2016	6,8	11,7	1,1	2,3	5,2
	2017	7,1	9,5			
OPÇ- Kamu yönetimi, eğitim, sağlık ve sosyal hizmet faaliyetleri	2015	-0,7	-3,6	0,4	4,8	2,0
	2016	5,9	6,2	5,7	3,9	5,4
	2017	2,6	1,9			
RST- Diğer hizmet faaliyetleri	2015	-0,4	-0,2	-2,2	1,5	-0,3
	2016	2,9	2,6	1,0	4,5	2,8
	2017	3,3	5,2			
Sektörler toplamı	2015	3,2	6,3	5,6	7,1	5,6
	2016	4,9	5,0	-1,1	4,2	3,1
	2017	5,8	5,3			
Vergi-subsansiyon	2015	6,3	14,0	7,4	10,5	9,6
	2016	4,2	4,6	1,5	4,8	3,8
	2017	0,7	3,0			
Gayrisafi yurtiçi hasıla (alıncı fiyatlarla)	2015	3,6	7,2	5,8	7,5	6,1
	2016	4,8	4,9	-0,8	4,2	3,2
	2017	5,2	5,1			

TOBB BAŞKANI RIFAT HİSARCIKLIOĞLU: OECD İÇERİSİNDE EN YÜKSEK 3. BÜYÜME

Bu yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5,1'lik bir büyüme var. Bakıldığında zaman OECD ülkeleri içerisinde ülke olarak elde ettiğimiz en yüksek üçüncü büyüme rakamı. Bunda müttefik bir basın var. Buna Türk özel sektörünün sayesinde yaptık. Türk özel sektörünün meselelerine çözüm bulan hükümet var. Bunun sonucu olarak da OECD ülkeleri içerisinde en hızlı büyüyen üçüncü ülke olduk. Mühim olan tabanda, iş dünyasının sorunlarını tespit etmek ve bunlara çözüm bulmak. Bulduğunuz çözümü de dağıtılan bir insanla bu işi çözecek inşaatçıya götürüp anlatmak. Bu için formalitli, sırtı burada.

TİM BAŞKANI MEHMET BÜYÜKEKŞİ: İHRACAT BÜYÜMESİNİ ANA MOTORU

Türkiye ekonomisi ikinci çeyrekte büyüme temposuna devam edecek yüzde 5,1 büyüme kaydetti. İlk çeyrek büyümemiz de yukarı yönlü olarak %5,2'ye revize edildi. İhracatın ikinci çeyrekte de pozitif katkı sağlamosuna 2017'yi İhracatta Akdeniz Yılı ilan etmekte çok doğru bir karar vermiş olduğumuz bir kez daha görüldü. Net dış ticaretin ikinci çeyrekte de ilk çeyrekteki benzer şekilde büyümeye 1,7 puan katkı sağladı. Böylece TİM verilerine göre 10 aydır ardarda büyümeye 17 puan katkı sağladık. Böylece TİM büyüme verisi ile Avrupa'da verisi açıklanan ülkeler arasında en çok büyüyen 4. ekonomi olduk. Almanya, Fransa, İtalya ve İngiltere gibi büyük ekonomilerden daha hızlı büyüdük. 19 Eylül Euro Bölgesi yüzde 2,3 büyürken, 28 Eylül AB ise sadece yüzde 2,4 büyüdük.

DEİK BAŞKANI ÖMER CİHAD VARDAN: YATIRIMLAR ATAĞA GEÇTİ

İç ve dış talebin olumlu katkı sağlamosuyla dengeli büyüme ikinci çeyrekte de devam etti, Türk ekonomisi dinamiklerini sürdürdü. Rakamlara baktığımız zaman bizleri oldukça sevindiren bazı gelişmelerin olduğunu görüyoruz. Kaydedilen büyümenin 2,3 puanını ihracat oluşturuyor. Aynı zamanda yatırımları uzun bir aradan sonra yeniden atağa geçmiş ve büyümeye 2,9 puanlık bir katkı sağlamosu durumda. Yılın ilk yarıyı yüzde 5 bandında bir büyümeyle geride bırakan ekonominizin, 3'tüncü çeyrekte gelecek güçlü rakamlarla gerçek potansiyeline açığı çıkarmaya ve iletme dönük olarak bizim için çok önemli olduğunu düşündüğümüz dengeli büyüme devam edecek kanaatindeyiz.

TÜRKONFED BAŞKANI TARKAN KADOOĞLU: KOBİ POLİTİKALARININ DÖNÜŞÜ HIZLI

Yüzde 5,1 oranındaki büyüme, 2016'da belirlen yavaşlama tehlikesinden uzaklaştığımıza işaret ediyor. Sürdürülebilir büyüme için yasal ve ekonomik reformların uygulanması şart. Büyümede KGF yoluyla gerçekleştirilen KOBİ-finance modelinin büyük etkisi var. Son veriler, KOBİ'lere özel politikalar üretilmiş, ekonomide hızla bir geri dönüş sağlanabileceğini gösteriyor. Şimdi odaklanmamız gereken alan büyümenin kalitesi ve devamlılığıdır. Bunun yolu da katma değeri yüksek bir üretim modeli ve dijitalleşmenin yönlendirilen üretim süreçlerine kadar etkin bir şekilde uygulanmasından geçiyor. KOBİ'lerin desteklenmesine yönelik çözümler üretilmesinin, finansman tarafında olduğu gibi hızlı geri dönüşlere sağlamosu bekliyoruz.

İSO BAŞKANI ERDAL BAHCIVAN: SANAYİNİN KATKISI 1,3 PUAN

Sanayi sektörümüzün 6,7 büyüyerek büyümeye birinci çeyrekteki 1,4 puanlık katkısından ardından, ikinci çeyrekte de aynı performansı koruyarak 6,3 büyümesi ve ikinci çeyrek büyümesine 1,3 puan katkı sağlamosu çok önemli. Büyümenin motorunun sanayi, diğer yarıdan açıklanan veriler ekonominizin ve sanayimizin duraklık istasyonundan ayırması olduğunu gösteriyor. Bütün bu veriler ışığında, Türkiye'nin ekonomisi ile ilgili yapılan tüm iç ve dış tahminlerinin üzerinde, ekonominizin yıl içinde 5'in üzeri de bir büyüme ile kapatacağına olan inancımız artıyor.

ASO BAŞKANI NURETTİN ÖZDEBİR: TÜRKİYE POZİTİF AYIRILACAK

Bu yılın ikinci çeyreğinde gerçekleştirilen yüzde 5,1'lik büyüme rakamı ne kadar beklentilerin altında kalmış gibi görünse de tatmin edici seviyededir. İmalat sanayinin yüzde 6,3 büyümesi de bizi memnun etti. Yıl genelindeki büyüme performansı ile Türkiye, gelişmekte olan ülkelere pozitif ayrışacaktır. Son dönemde Türk lirasının dolar karşısında, diğer gelişmekte olan ülke para birimlerine kıyasla değerinin artması, yatırımcıların Türkiye algısına net bir şekilde ortaya koymaktadır.

BTSO YÖNETİM KURULU BAŞKANI İBRAHİM BURKAY: ABD VE ALMANYA'DAN FAZLA BÜYÜDÜK

Ülkemizin büyüme performansının kalitesi iş dünyamıza büyük moral verdi. Büyümemiz iç talep, üretim ve ihracat dinamikleriyle gerçekleşmesini güçlü potansiyelimizi bir kez daha ortaya koydu. Türkiye ekonomisi 2017 yılının ilk çeyreğinde ABD ve Almanya gibi dev ekonomilerden 2,5 kat daha fazla büyüdük. Borsa iş dünyası olarak zafere cephanesi üretimidir anlayışıyla ülkemizin üretim ve ihracat hedeflerine katılmasını arttırarak sürdürülecektir.

DENİB BAŞKANI SÜLEYMAN KOCASERT: HEDEFİ GERİDE BIRAKACAĞIZ

İç talebin canlanması, vergi indirimleri ve kredi genişlemesine ek olarak ekonomide yaşanan beklentilerin iyileşmesi ve belirsizliklerin ortadan kalkması neticesinde öngörülebilirliğin artması, ekonominin canlanmasına ve büyüme rakamlarının artmasına beraberinde geliyor. İhracattaki en önemli pazar konumunda bulunan Avrupa ile emtia ihracatçıları ülkelerin taleplerindeki yükselişin de büyüme rakamlarımıza ciddi artırım olduğunu görüyoruz. Net ihracat ikinci çeyrekte büyümeye 1,68 puan pozitif katkı sağladı. Böylece, yılın ilk yarıdaki büyümenin 1,98 puanı net ihracattan kaynaklandı. Ekonomiye ilişkin ikinci göstergeler ile artan turizm ve ihracat rakamlarımız bir arada değerlendirildiğinde bu hedefi geride bırakacağımıza kanaatindeyiz.

ORSİAD BAŞKANI NEDRET YENER: ÜRETİCİNİN MOTİVASYONU ARTTI

Üreten kesime dönük destek ve teşviklerin, sağlanan kredi imkanlarının ne denli iş yaradığını büyüme rakamlarıyla bir kez daha görüldü. Bu ihtiyaç, önemli ölçüde karşılandı. Verilen hibe, teşvik ve kredilerin büyük ölçüde yerine ulaştırıldığı, vergi indirimlerinin iş yaradığını söylemek mümkündür. Yılın ikinci çeyreğindeki büyüme oranı üreten kesimin moral ve motivasyonunu, geleceğe dair güvenini arttırmış, sağlanamamıştır. Yakaladığımız bu imveyi devam ettirmek, yatırım, üretim, istihdam ve ihracatta istikrarlı büyümeyi sürdürebilmeye değerdir. Büyüme trendinin üçüncü çeyrekte de sürdüğünden şüpheleniyoruz.

DÜNYA, SANAYİCİNİN SESİNİ 23 AĞUSTOS'TA DUYURMUŞTU

KDV'de %10'luk düzenleme sanayiciyi sevindirdi

Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın, KDV konusunda yeni düzenleme yapılacağını açıklaması sanayicinin yüzünü güldürdü. Düzenlemeye göre, üretim süreçlerinden KDV alınmayacak. Sanayiciden nihai satıştan yüzde 10 KDV istenecek. Sanayiciler, bu karar sonrasında finansman sıkıntısının ortadan kalkacağını ve haksız rekabetin önüne geçileceğine dikkat çekti.

DÜNYA Gazetesi, 23 Ağustos'ta yapmış olduğu 'Sanayiciler KDV'nin üretim süreçlerinden kalkmasını istiyor' başlıklı haberde, sanayicinin bu konudaki taleplerini aktarmıştı. Aradan geçen kısa sürede Maliye Bakanlığı da konu ile ilgili çalışma başlatarak, aldığı kararlar sanayicinin yükünü hafifletti.

'Karar, bizi çok rahatlatır'

Yapılacak yeni düzenleme ile ilgili DÜNYA'ya konuşan **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkan Yardımcısı İrfan Özhamaratlı**, KDV'nin üretimin tüm süreçlerinden kaldırılıp, nihai satışta yüzde 10 olarak düzenlenmesi kararına ilişkin, "Çok olumlu, finansman açısından mükemmel bir karar" yorumunda bulundu. KDV'nin üreticilere ek yük getirmemesi gerektiğini vurgulayan Özhamaratlı, şu ifadeleri kullandı: "Üretici hammaddeyi peşin alıyor. Vadeli satışları dikkate alırsak, genellikle uzun vadeli satışlar oluyor. Zaten devletten KDV alacağımız da var. Sanayici aylar süren bir bekleyişin içine giriyor. KDV yükünün üzerimizde kalmaması lazım. Üreticiye pozitif ayrımcılık yapılmasına kimse birşey demez. Çünkü bu, istihdam ve katma değer de

Ağbal: 'Flate rate' sistemini uygulayacağız

KDV reformuyla işletmeler için kolaylık getireceklerini belirten Ağbal, İngiltere'de KOBİ'lere başarılı bir şekilde uygulanan "flate rate" olarak adlandırılan, düz oranlı vergi sistemini Türkiye'de uygulayacaklarını söyledi. Ağbal, yaklaşık 1 milyon mükellefi ilgilendiren düzenleme uyarınca, yüzde 18 KDV'ye tabi satış yapan mükelleflerden yüzde 10 oranında vergi alacaklarını belirtti. Ağbal, mevcut uygulamada işletmelerin, satışlarından yüzde 18 oranında KDV toplamışsa, alışları dolayısıyla ödedikleri vergileri düşükten sonra kalan KDV'yi Maliye'ye aktardığını vurguladı. Ağbal, getirecekleri sistemi ile ilgili şu bilgileri verdi: "Normalde yüzde 18 KDV toplayan mükellefe, 'Bize yüzde 10'unu ver, tek tek faturalarla biz de uğraşmayalım, sen de uğraşma. Hasılatının yüzde 10'unu KDV olarak öde' diyeceğiz. Mükellef faturalarını gene toplayacak. Özellikle KOBİ'lerde bu uygulama, sistemi basitleştiriyor. İşletmeler bazı giderleri faturalaştırıyorlar.

O zaman yüksek KDV ile karşılaşmamak için başka yollara yöneliyorlar. Bu düzenlemeyle Maliye açısından denetim ihtiyacı azalacak. Açık söylemek gerekirse zaman zaman sahte belge trafiğini doğuran önemli faktörlerden biri budur. İşletmeler belgeleyemedikleri harcamaları belgelemek için sahte veya muhteviyatı yanıltıcı belge kullanabiliyor."

demek. Alınan karar bizi çok rahatlatır."

'Faturasızlık ortadan kalkacak'

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Yönetim Kurulu Başkan Vekili Tahsin Öztiryaki ise üretim aşamasında KDV alınmamasının kargaşayı ortadan kaldıracığının altını çizdi. Alınan kararın çok isabetli ve yerinde olduğunu

dile getiren Öztiryaki, şu görüşleri paylaştı: "KDV konusu sanayici için önemli bir konu. Alınan kararlar bu durumu netleştirmek, sadeleştirmek çok yerinde hamle. Sanayiciye finansman sağlamasının dışında en önemli konu faturasızlığı ortadan kaldıracak olması. Kayıt içi işlemler artacak. Haksız rekabetin önüne geçilecek."

İSTANBUL DÜNYA

MM | HABERLER

İSO İkinci 500'de plastik sektöründen 24 firma yer aldı

İSO'nun 2016 yılı ilk 500 listesine 23 firma ile giren plastik sektörü, İkinci 500'de de 24 firma ile yerini aldı. Söz konusu 24 firmanın 2016'daki üretimden satışları, geçen yıla göre yüzde 19,4 artarak 3 milyar 434 milyon TL oldu.

Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme Eğitim Vakfı (PAGEV) tarafından yapılan açıklamaya göre, İSO İkinci 500 sıralamasına giren plastik firma sayısı geçen yıla göre yüzde 10 arttı. 2013'te 17 firma listeye girerken; söz konusu rakam 2014 yılında 20'ye çıktı. 2015 yılına gelindiğinde 22 firma ile İSO İkinci 500 listesinde kendine yer bulan plastik sektörü, 2016'da 24 firmaya ulaştı. Listede, PAGEV ve TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi üyesi 20 firma yer aldı.

Üretimden satışları yüzde 19,4 arttı

İSO İkinci 500 listesine giren 24 plastik firmasının 2016'daki üretimden satışları, bir önceki yıla göre yüzde 19,4'lük artışla 3 milyar 434

milyon TL, net satışları ise yüzde 14'lük artışla 3 milyar 798 milyon TL'ye ulaştı. Ekonomiye 620 milyon TL katma değer sağlayan firmaların öz kaynakları 603 milyon TL, aktifleri ise 1 milyar 886 milyon TL olarak gerçekleşti.

Listede yer alan 24 plastik firmasının üretimleri 1 milyar 186 milyon dolar, ihracatları ise 279 milyon dolar olarak gerçekleşti. İSO İkinci 500'de yer alan 24 firmanın, Türk plastik sektörünün 2016 yılında 33,8 milyar dolarlık plastik mâmul üretimi içerisindeki payı yüzde 3,5 oldu. Firmaların plastik sektörünün geçen yıl ulaştığı 4,34 milyar dolarlık plastik mâmul ihracatı içerisindeki payı da yüzde 6,8 olarak gerçekleşti. Ayrıca, 24 plastik firması 2016 yılında istihdamını yüzde 18 artıra-

rak yaklaşık 6 bin kişiye iş imkânı sağladı.

Eroğlu: "Gurur verici bir sonuç"

PAGEV (Türk Plastik Sanayicileri Araştırma Geliştirme Eğitim Vakfı) Başkanı Yavuz Eroğlu, konu hakkında yaptığı açıklamada şunları söyledi: "İSO İkinci 500'e giren firma sayımızdaki artış sektörümüz adına oldukça önemli bir gelişme. Her yıl bu sayıyı hem ilk 500, hem de İkinci 500 listesinde giderek artırıyoruz. Neredeyse yüzde 99'u KOBİ olan bir sektörde bunu başarabilmek bizim için mutluluk kaynağı. Ayrıca, 24 firma içerisinde PAGEV ve TOBB Plastik, Kauçuk ve Kompozit Sanayi Meclisi üyesi 20 firmanın yer alması da ayrı bir gurur veriyor."

"Firmalar başarılı bir performans sergilediler"

Firmaların başarılı bir performans sergilediğini ve çıtayı her geçen gün yukarıya taşıdığını söyleyen Eroğlu, "2016 yılında, İSO sıralamasında İkinci 500 içine giren plastik firmalarının toplam üretimden satışları 2015'e göre yüzde 19,4, satış hasılatları yüzde 14, brüt katma değerleri yüzde 84, öz kaynakları yüzde 8,1, dönem kârları yüzde 98,3 ve çalışan sayıları yüzde 17,1 arttı. 2016'da, 2015 yılına kıyasla İSO sıralamasında İkinci 500'e giren plastik firmaları; üretimden satışlar, satış hasılatları, brüt katma değer, dönem kâr ve çalışan sayısındaki artışta, imalat sanayii İkinci 500 firmanın toplamındaki artıştan daha büyük bir performans gösterdi. Söz konusu firmaların hepsini tebrik ediyorum. Plastik sektörünün daha da güçlü bir şekilde yoluna devam edeceğine inanıyorum" diyerek sözlerini tamamladı. ■

Yavuz Eroğlu, "Plastik sektörünün daha da güçlü bir şekilde yoluna devam edeceğine inanıyorum" diye konuştu.

5 YILDIZLI BÜYÜME

En büyük katkı yatırımlardan

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) açıkladığı yılın ikinci çeyreğine (nisan-haziran) ilişkin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) verilerine göre Türk ekonomisi yüzde 5.1 büyüme kaydetti. Yatırımlar yüzde 5.1'lik büyümeye 2.9 puan katkı yaptı. Bu kalemi 1.9 katkı ile hane halkı tüketimi ve 1.7 puan ile net ihracat izledi. >>7'de

Nihat Zeybekci

BÜYÜME 5 YILDIZ

Yatırımların büyüme katkısı 2.9 puan olurken, net ihracat 1.7 puan katkı yaptı.

EKONOMİ SERVİSİ

Türkiye ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5.1 büyüdü. Ekonomistler büyümede güçlü seyrin yılın kalanında da sürmesini bekliyor. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), yılın ikinci çeyreğine (nisan - haziran) ilişkin Gayri Safı Yurtiçi Hasıla (GSYİH) verilerini açıkladı.

GSYİH tahmini, zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bu yılın ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5.1 arttı. Artış ekonomistlerin yüzde 5.3 olan beklentisinin hafif altında kaldı.

Yatırımlar büyüme 2.9 puan katkı yaparken bunu 1.9 puan ile hanehalkı tüketimi ve 1.7 puan ile net ihracat izledi.

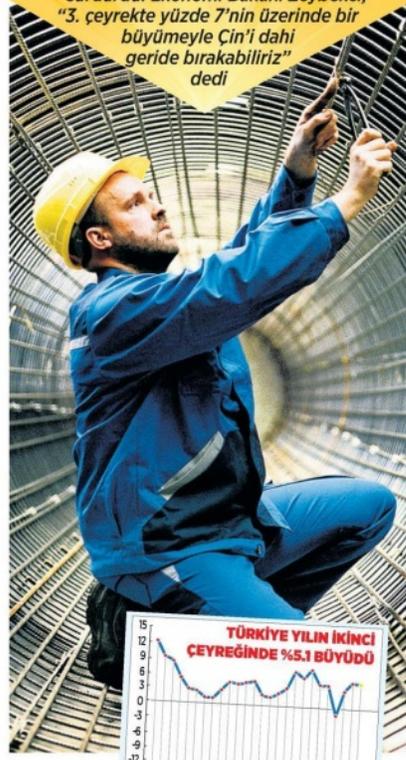
Teşvikler olumlu

Geçen yıl 3. çeyrekte yaşanan daralma sonrası ekonomideki yavaşlamanın önüne geçmek için bu yıl inşaat, beyaz eşya ve mobilyaya yönelik vergi indirimlerinin yanı sıra istihdama ve üretime yönelik bir çok teşvik verildi. Reuters, yetkililerin Kredi Garanti Fonu'nun 2017'de büyüme tek başına 1 - 1.5 puan destek sağlayacağını öngördüğünü yazdı.

Gayrisafi yurtiçi hasılayı oluşturan faaliyetler incelendiğinde, 2017 2. çeyrekte önceki yılın aynı çeyreğine göre zincirlenmiş hacim değeri olarak tarım sektörü yüzde 4.7, sanayi sektörü yüzde 6.3, inşaat sektörü yüzde 6.8 arttı. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri ise yüzde 5.7 arttı.

Verilere göre nihai tüketim harcamaları, ikinci çeyrekte yüzde 3.2 artarken devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 4.3 azaldı, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise yüzde 9.5 artış gösterdi.

Yılın 2. çeyreğinde yüzde 5.1 büyüme kaydeden Türk ekonomisi güçlü seyrini sürdürdü. Ekonomi Bakanı Zeybekci, "3. çeyrekte yüzde 7'nin üzerinde bir büyümeyle Çin'i dahi geride bırakabiliriz" dedi

SANAYİ VE İHRACAT MOTOR OLDU

İş dünyası temsilcileri, Türkiye ekonomisinin bu yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5.1 ile beklentilere yakın büyümesini memnuniyetle karşıladı.

■ **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan**, ülke ekonomisinin yüzde 5'in üzerinde büyümesinin toplumsal moral açısından fevkalade kıymetli olduğunu belirterek, "Bu büyüme performansımız, geçen yıldan bu yana yaşanan birçok menfi gelişmeye rağmen ekonomimizin ve üretim çarklarımızın durmadığını, durdurulmadığını bize gösteriyor" diye konuştu.

Bahçivan, ülke ekonomisinin yılı yüzde 5 büyümenin üzerinde tamamlanacağına inandığını ifade ederek, şunları kaydetti:

"Sanayi sektörümüzün, 6.7 büyüterek büyüme birinci çeyrekteki 1.4 puanlık katkısının ardından ikinci çeyrekte de

aynı performansı koruyarak 6.3 büyümesi ve ikinci çeyrek büyümesine 1.3 puan katkı sağlaması çok önemlidir. Her dönem olduğu gibi, ikinci çeyrek büyüme rakamları bizlere bir kez daha şu gerçeği söylemektedir, o da büyümenin motorunun sanayi olduğu gerçeğidir."

■ **Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi** de, "İhracatın ikinci çeyrekte de pozitif katkı sağlanmasıyla 2017'yi 'İhracatta Atılım Yılı' ilan etmekle çok doğru bir karar vermiş olduğumuzu bir kez daha gördük. TİM verilerine göre 10 aydır artan ihracatımız büyümenin ana motoru oldu" dedi.

2018'de de devam...

■ **Zorlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Nazif Zorlu**, AA'ya ikinci çeyrekteki büyümenin Türkiye'nin etrafındaki

ateş çemberine ve olumsuzluklara rağmen iyi bir göstergede olduğunu söyledi. Bu büyümenin üçüncü çeyrekte de devam edeceğini aktaran Zorlu, "2018 ve 2019'da da devam etmesi lazım. Türkiye'nin yüksek büyüme ihtiyacı var" dedi.

■ **Kibar Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kibar** uzun bayram tatilinin sanayi çıktılarında cüzi bir düşüş sağlama ihtimali dolayısıyla üçüncü çeyrekte büyümenin ikinci çeyrek seviyelerinde seyredeceğini belirterek dördüncü çeyrekte ise biraz daha iyileşme olacağını kaydetti.

■ **Akfen Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hamdi Akın** ise "Orta Vadeli Plan'da hedef 4.4'tü ama yüzde 5'i aşacaktır. Bu, OECD ülkeleri içinde en yüksek büyüme rakamlarından biri oluyor. Önemli olan bunun sürekliliği" dedi.

Üniversite sanayi işbirliği

İstanbul Kültür Üniversitesi (İKÜ) Meslek Yüksekokulu ile **İstanbul Sanayi Odası** Vakfı (İSOV) arasında, üniversite-sanayi işbirliklerinin önünü açan staj anlaşmalarının yer aldığı bir protokol imzalandı. İKÜ Rektörü Prof. Dr. Erhan Güzel ile İSOV Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın imzaladığı protokol kapsamında, öğrencilerin zorunlu stajlarını İSOV üyesi firmalarda yapması sağlanacak. Mezuniyet sonrasında da yine İSOV üyesi firmalarda istihdam edilebilmeleri için gerekli girişimlerde bulunulacak. Ayrıca İKÜ'de, İSOV pilot okul öğrenci ve öğretmenleri ile İSOV üyelerinin ihtiyaçları doğrultusunda eğitim programları düzenlenecek.

TAM GAZ BÜYÜME

Büyümedeki hızlı artış sürüyor. 2016 yüzde 2.9 büyüme ile tamamlanırken, 2017'nin ilk üç ayında ekonomi yüzde 5 büyümüşü. İkinci üç ayda da büyüme yüzde 5.1'e ulaştı. Üçüncü üç ayda büyüme beklentisi yüzde 7 iken yılsonunda ise yüzde 5.5 olarak öngörülüyor

İKİNCİ ÜÇ AYDA YÜZDE 5.1

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ikinci üç ay (Nisan, Mayıs, Haziran) büyüme verilerini açıkladı. Buna göre, ilk üç ayda (Ocak, Şubat, Mart) yüzde 5 büyüyen Türkiye ekonomisi, ikinci üç ayda da yüzde 5.1 büyüttü. Büyümede, Kredi Garanti Fonu başta olmak teşvik ve destekler ile yatırım harcamalarındaki canlanma, vergi indirimleri ve ihracat etkili oldu.

FINANS VE SIGORTA

Sektörler bazında bakıldığında en hızlı büyüme yüzde 27.4 ile finans ve sigortada görüldü. İmalat sanayisi yüzde 21.8, bilgi ve iletişim ise yüzde 19.2 büyüttü. Büyüme hızının yılın kalan döneminde de sürmesi bekleniyor. Özellikle üçüncü üç ayda (Temmuz, Ağustos, Eylül), turizm ve tarımdaki toparlanmanın da etkisi ile büyümenin yüzde 7'leri bulabileceği öngörülüyor.

AB'NİN İKİ KATI

Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin yılın ikinci üç ayında büyüme ortalaması yüzde 2.4 olarak gerçekleşirken, Türkiye aynı dönemde yüzde 5.1 ile bu oranın 2 katından fazla büyüttü. Dün güne TL karşısında 3.4120 seviyesinden başlayan dolar da büyüme rakamlarının açıklanmasının ardından 3.40'ın altına geriledi.

KİŞİ BAŞI 10 BİN 883 DOLAR

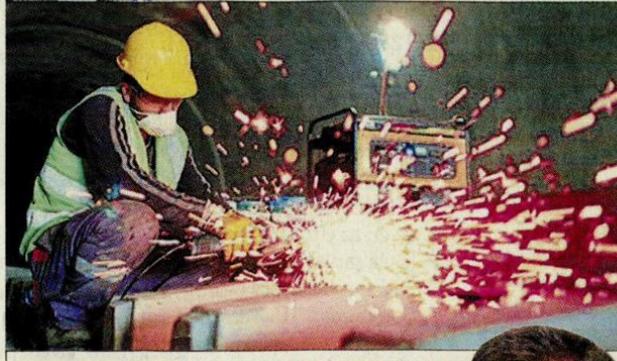
Bu arada TÜİK, 2016 yılına ilişkin 'Yıllık Gayrisafi Yurtiçi Hasıla' verilerini de açıkladı. Buna göre gayrisafi yurtiçi hasıla, 2016'da bir önceki yıla göre yüzde 11.5 artarak, 2 trilyon 608 milyar 526 milyon lira oldu. Kişi başına gayrisafi yurtiçi hasıla ise 2016 yılında cari fiyatlarla 32 bin 904 lira (10 bin 883 dolar) olarak hesaplandı.

Mehmet Şimşek

KAPSAMLI REFORM

Ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, iç ve dış talebin büyüme pozitif katkı sağlamasıyla, dengeli büyümenin ikinci üç ayda da sürdüğünü belirtti. Şimşek, "Önümüzdeki dönemde bu performansı daha da artırmak ve ekonomimizin yapısal dönüşümünü hızlandırmak için kapsamlı reform gündemimizi kararlılıkla hayata geçireceğiz" dedi.

YATIRIM VE İHRACAT

İhracata dayalı büyüdüğünü belirten Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, şunları söyledi: "İkinci üç aydaki büyümenin 1.68 puanı net ihracat kaleminden geldi. Yine bizi memnun eden gelişmelerden biri de ikinci üç ayda yatırımlar kaleminin büyümeye yüzde 2.86 katkı sağlamış olmasıdır. Yani yılın ilk altı aydaki ortalama yüzde 5.1'lik büyümenin 3.9 puanı, yatırım ve ihracattan geldi."

Nihat Zeybekci

Naci Ağbal

CANLANMA SÜRECEK

Maliye Bakanı Naci Ağbal, ikinci üç ayda Ramazan Bayramı nedeniyle oluşan iş günü kaybına rağmen ekonomide büyümenin sürmesinin sevindirici olduğunu söyledi. Ağbal, "Üçüncü üç ayda turizmdeki toparlanma ve ihracattaki olumlu seyir de büyümeyi hızlandıracak. Ara vermeyeceğimiz reform ve tedbir ile dışardaki olumlu gelişme, canlanmayı destekleyecek" dedi.

Cemil Ertem

YENİ DÖNEM

Cumhurbaşkanlığı Ekonomi Başdanışmanı Cemil Ertem, ikinci üç ayda ulaşılan büyüme rakamının Türkiye'nin artık ekonomide yeni bir döneme girdiğini gösterdiğini söyledi.

Ertem, "İç talep, sanayi ve ihracatta dengeli ve kapsayıcı büyüme trendine girmiştir" dedi. Yatırımların artmaya başladığını kaydeden Ertem, yatırım istahının ve büyümenin sürecini söyledi.

'KALİTE ARTMALI'

Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Bülent Gedikli, şunları dile getirdi: "Büyüme rakamı çok iyi ama daha kaliteli hale getirmeliyiz. Yatırım, istihdam, üretim ve ihracat. Bunlardan birisi olmayan ekonomiler, kaliteli büyüyemez ve ayakta kalamaz. Büyüme ve ihracat artacak, enflasyon ve işsizlik düşecek. Bu süreçte siyasi istikrar ve toplum huzurunun korunması çok önemli."

Bülent Gedikli

OECD'DE 3'ÜNCÜ

Rifat Hisarcıklıoğlu

Odalar ve Borsalar Birliği

(TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, Türkiye'nin 5.1'lik büyüme rakamı ile aralarında Almanya, Fransa, İtalya ve Belçika'nın da bulunduğu OECD ülkeleri

(34) içerisinde en hızlı büyüyen üçüncü ülke olduğunu söyledi. Bir yıl dolmadan 600 bin yeni istihdam yaratıldığını da belirten Hisarcıklıoğlu, "Bu özel sektörün başarısıdır" diye konuştu.

TOPLUMSAL MORAL

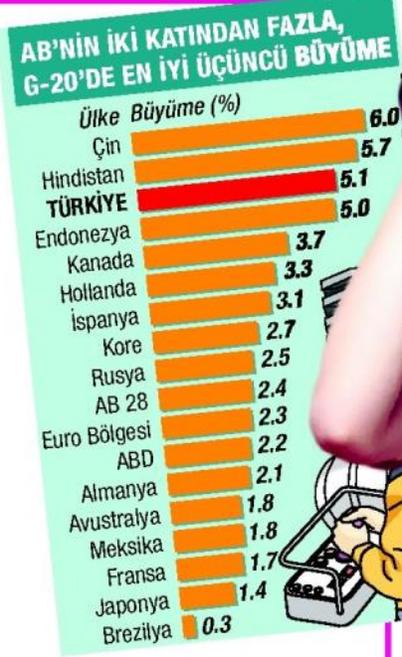
İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan, ekonominin yüzde 5'in üzerinde büyümesinin toplumsal moral açısından çok kıymetli olduğunu belirtti. Bahçivan, şunları söyledi: "Büyüme performansımız, geçen yıldan bu yana yaşanan kötü olaylara rağmen üretim çarklarımızın durmadığını gösteriyor. Veriler, ekonomimiz ve sanayimizin durgunluk istasyonundan ayrıldığını ispatı."

Erdal Bahçivan

DÜŞMAN ÇATLATAN BÜYÜME HIZI

TÜRKİYE ekonomisi yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5.1 büyümeye dünyaya parmak ısırttı. AB'nin iki katından fazla büyüyen Türkiye, G-20'de de ilk üçe girdi. Büyüme hızının üçüncü çeyrekte yüzde 7'nin üstüne çıkarak Çin'i bile geçmesi bekleniyor. **8'DE**

SAĞLAM BÜYÜME

Türkiye ikinci çeyrekte yüzde 5.1 ile AB'nin iki katından fazla büyürken, G-20'nin en iyi üçüncüsü oldu. Lokomotifliği, harcamalar değil ihracat ve yatırımlar üstlendi. 3. çeyrekte yüzde 7'nin üstüne çıkılması bekleniyor

YATIRIMLAR ARTTI (%)

TÜKETİM	Büyüme	Katki (Puan)
Vatandaş tüketimi	3.2	1.93
Devlet tüketimi	-4.3	-0.62
Özel ve kamu yatırımı	9.5	2.86
Ihracat	10.5	2.25
İthalat	2.3	-0.57

ÜRETİM

	Büyüme	Katki (Puan)
Tarım	4.7	0.19
Sanayi	6.3	1.8
- İmalat sanayisi	6.0	1.01
Hizmetler	5.7	1.27
Bilgi iletişim	10.1	0.25
Finans ve sigorta	9.4	0.44
Gayrimenkul	1.7	0.15
Mesleki ve idari hizmetler	5.5	0.31
Kamu, sağlık, eğitim	1.9	0.19
Vergi, subvansiyon	3.0	0.36

İŞ DÜNYASI MEMNUN

- Abdurrahman Kaan/MÜSİAD Başkanı Toplam yatırımlarda gerçekleşen yüzde 9.5'lik artış, reel sektörün Türkiye ekonomisine olan güveninin sürdüğünü gösteriyor.
- İbrahim Çağlar/İTO Başkanı İş dünyası olarak hedefimiz, bu büyümeyi daha çok üretim ve daha çok ihracata yukarı taşımak.
- Erdal Bahçevan/İSO Başkanı İkinci çeyrek rakamları büyümenin motorunu sanayi olduğunu ortaya koydu.
- Mehmet Büyükeksi/TİM Başkanı Net dış ticaret, ikinci çeyrekte de büyümeye 1.7 puan katkı sağladı.
- Gürsel Baran/ATO Başkanı Büyüme verisi moral verici. Reel sektöre verilen destek ekonomiyi büyüttü.
- Ömer Cihad Vardan/DEİK Başkanı: Türkiye'nin dengeli büyüme devam etmesi, ekonomisinin sağlığını gösteriyor.

LOKOMOTİF İNŞAAT

- Fuat Tosyali/Tosyali Holdings Hükümetin devam ettiği reformlar canlanmayı destekleyecek. Biz de yatırımlarda hız kesmeyeceğiz.
- Eyüp Akbal/Fuzul Grubu İnşaat sektörü yüzde 6.8 artış ile en büyük katkoyu sağlıyor. Garimenkul sektörü lokomotifliği üstlendi.
- Hakkı Yıldız/Yıldız Holding Yatırım istatistiki yükselmesi iş dünyasına moral verdi.
- Cüneyt Ali Turgut/Mega Metals Yatırımlardaki artış dikkat çekiyor.
- Mehmet Demir/Sinboz Yatırımlarımız hız kesmeden devam edeceğiz.

Tarihinin en büyük ekonomik ve siyasi saldırılarına maruz kaldığı 2016'da yüzde 2.9 (revizyon sonrası 3.2), bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 5 (revizyon sonrası 5.2) büyüyen Türkiye, yılın ikinci üç aylık döneminde ise, olumsuz dış operasyonları için pusuda bekleyenleri yine hayal kırıklığına uğrattı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından dün açıklanan verilere göre, ekonomi yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5.1 ile Avrupa Birliği (AB) ortalamasının iki katından fazla büyürken, G-20 ülkeleri arasında en iyi üçüncü, dünya genelinde ise en iyi beşinci performans sergiledi. Büyümenin lokomotifliğini ihracat ve yatırımlar üstlendi.

KGF'DEN 1-1.5 PUAN KATKI

Hükümetin, ekonomiyi canlandırmak için sağladığı teşvik ve tedbirlerin yanı sıra, Kredi Garanti Fonu (KGF) mekanizması büyümenin ateşleyicisi oldu. Kredi Garanti Fonu'nun 2017'de büyümeye tek başına 1-1.5 puan destek sağlayacağı öngörüldü.

DARBENİN ETKİSİ TAMAMEN BİTTİ

TÜİK'in açıkladığı rakamlar, Türkiye ekonomisinin Fetullahçı Terör Örgütü'nün (FETÖ) 15 Temmuz 2016'daki darbe girişiminin etkilerini çabuk atlatmak yüzde 5'lik büyüme bandına oturduğunu da net biçimde ortaya koydu. 2016 yılının ilk iki çeyreğinde sırasıyla yüzde 4.8 ve 4.9 büyüme performansı gösteren Türkiye ekonomisi, darbe girişiminin etkisiyle üçüncü çeyrekte yüzde 0.8 damıladı. Yılın son çeyreğinde yüzde 4.2 büyümeye kaydeden ekonomi, 2016'yı yüzde 3.2 büyümeye tamamıyla kapatmıştı. Bu yılın ilk çeyreğinde yüzde 5.2 büyümeye başlayan, ikinci çeyrekte de yüzde 5.1 büyümeye gösterdi. Böylece yüzde 5 gibi çoğu Avrupa ülkesine göre yüksek bir büyüme bandına oturan ekonomi, darbe girişimi öncesiindeki büyüme rakamlarına da geride bıraktı. BCG Partners Başekonomisti Özgür Altuğ, bu yılın birinci ve ikinci çeyreklerinde toparlanmanın daha da hızlandığını belirtti. "Veri sonrasında 2017 büyüme tahminimizi yüzde 4.7'den 5.4'e yükseltiyoruz" dedi. Uluslararası derecelendirme kuruluşu Moody's ise 2017 için büyüme beklentisini yüzde 2.6'dan 3.7'ye yükseltti. Morgan Stanley yüzde 3.3'ten 4.3'e, J.P. Morgan 4.6'dan 5.3'e, Nomura 4.2'den 5.5'e yükseltti. Goldman Sachs da Türkiye'nin büyümesinin bu yıl üçüncü çeyreğinde yüzde 7 civarında gerçekleşebileceğini açıkladı.

YATIRIMLAR HIZLANDI

İkinci çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre tarım sektörü yüzde 4.7, sanayi sektörü yüzde 6.3, inşaat sektörü yüzde 6.8 arttı. Nihai tüketim harcamaları, ikinci çeyrekte yüzde 3.2 artarken, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise yüzde 9.5 artış gösterdi. Özel ve kamu yatırımlarının büyümeye katkısı 2.86 puan, ihracatın katkısı 2.25 puan, vatandaşın tüketiminin katkısı ise 1.93 puan oldu. Sabit sermaye oluşumundaki artış, yatırım istatistiki ve büyümenin devam edeceğinin net sinyali olurken, analistler üçüncü çeyrek büyümesinin, baz etkisinin etkisiyle yüzde 7'yi aşabileceğini belirtiyor. Bu durum, Türkiye ekonomisinin üçüncü çeyrekte Çin'i de geride bırakarak büyümede lider olmasını sağlayacak.

 Mehmet Şimşek Başbakan Yardımcısı Reformlar devam edecek ÖNÜMÜZDEKİ dönemde bu performansı daha da artırmak ve ekonomimizin yapısal dönüşümünü hızlandırmak için kapsamlı reform gündemimizi kararlaştırma hayata geçireceğiz. Sağlanan güçlü büyüme olumlu ancak tek başına yeterli değil. Bu büyümenin kapsayıcı olması temet önceliğimizdir.	 Nihat Zeybekci Ekonomi Bakanı 3. çeyrekte % 7 geçilir ÖNÜMÜZDEKİ verilere göre üçüncü çeyrek büyüme si ikinci çeyrekte daha güçlü gelecek yüzde 7 seviyesinde olacak. Yüzde 7'nin üzerinde bir büyümeyi gösteren Çin'i daha geride bırakabiliriz. Yılın ikinci çeyreğinde büyümenin 1.68 puanı net ihracat kaleminde geldi.	 Naci Ağbal Maliye Bakanı OVP hedefi aşılacak İKİNCİ çeyrekte bayram nedeniyle oluşan iş günü kaybına rağmen ekonomimiz yüksek büyüme oranını devam ettirdi. 3. çeyrekte bu tür tendensler devam ettireceğiz. İhracattaki olumlu seyirle baz etkisi ekonomik büyümeyi ivmөлendirecek. 2017'de OVP hedefimizin üzerinde büyüyeceğiz.	 Bülent Tüfenkci Gümrük ve Ticaret Bakanı Sıçramanın işaret fişegi 2017 yılının ilk iki çeyreğinde yüzde 5 in üzerinde büyüme sağlanmasa, Türkiye ekonomisindeki sıçramanın işaret fişegi olarak nitelendirilebilir. Türkiye olarak, bu yılın üçüncü çeyreğinde, baz etkisiyle de yüzde 7'lere yaklaşan bir büyümeyi yakalayacağız.	 Lütfi Elvan Kalkınma Bakanı Şaşırtmaya devam edeceğiz İÇ ve dış koşulların iyileşmesi, Türkiye'nin gerçek potansiyelini ortaya çıkmasına daha çok imkan verecek. Üçüncü çeyrekte de ilk iki çeyrekteki büyümeyi aşacak bir oranla uluslararası kuruluşlarla yarışacağız. 11. Kalkınma Planımız, nihai yol haritamız olacak.
---	---	--	--	---

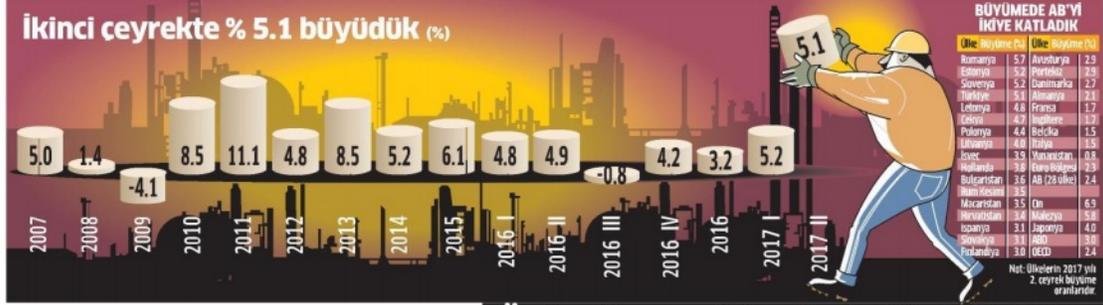
**Ekonomide
BEŞ YILDIZLI
BÜYÜME**

●TÜRKİYE yılın ikinci çeyreğinde, yüzde 5.1 büyüyerek dünyayı yine şaşırttı. Türkiye için yüzde 2.5 büyüme öngören IMF'nin tahminini ikiye katlayan Türkiye, OECD ülkelerinin de iki katı büyüdü. ●5

IMF'Yİ TERS KÖŞE YAPAN BEŞ YILDIZLI BÜYÜME

Türk ekonomisi şaşırtmaya devam ediyor. İlk çeyrekte yüzde 5.2 büyüyen ekonomi ikinci çeyrekte de yüzde 5.1'i yakaladı. Böylece Türkiye AB ve OECD'nin 2 katı büyürken yüzde 2.5'lik büyüme öngören IMF'nin tahmini de ikiye katlandı.

TÜRKİYE yılın ikinci çeyreğinde, yüzde 5.1 büyüyerek tüm dünyayı yine şaşırttı. Türkiye için yüzde 2.5 büyüme öngören IMF'nin tahmini ikiye katlayan Türkiye, hem AB hem de OECD ülkelerinin iki katı büyürken, Çin ve Hindistan'ın ardından G-20'de de ilk üçe girdi. Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK), dün açıkladığı verilere göre hükümetin reel sektörü desteklemeye dönük adımlarının etkisiyle büyümenin 1.98 puanı ihracattan, 2.68 puanı ise yatırımdan geldi.

YÜZDE 5 BANDINA OTURDU
Böylece yüzde 5 gibi çoğu Avrupa ülkesine göre yüksek bir büyüme bandına oturan ekonomi, darbe girişimi öncesindeki büyüme rakamlarını da geride bırakmış oldu. Verilere göre ikinci çeyrekte tarım yüzde 4.7, sanayi sektörü yüzde 6.3, inşaat sektörü ise yüzde 6.8 büyüdü. Üretim yöntemiyle gayrisafi yurt içi hasıla tahmini ise aynı dönemde cari fiyatlarla yüzde 16.3 yükselerek,

734 milyar 211 milyon lira olarak belirlendi. Bu arada TÜİK, geçen yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5.3 olarak açıklanan büyümeyi yüzde 4.9'a çekerken, ilk çeyrekte yüzde 5 olarak açıklanan büyümeyi de yüzde 5.2 olarak revize etti.

AB VE OECD'NİN İKİ KATI
Türkiye yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5.1 büyüme yakalarken aynı dönemde AB ortalaması yüzde 2.4'te kaldı. Türkiye, yılın ikinci çeyreğindeki yüzde 5.1'lik büyümesiyle Avrupa ülkeleri arasında dördüncü sırada yer alırken, Avrupa'nın önde gelen ekonomilerinden Hollanda yüzde 3.8, Almanya yüzde 2.1, Fransa ve İngiltere ise yüzde 1.7 büyüydü. Aynı dönemde OECD'nin büyümesi de yüzde 2.4'te kaldı. Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Bülent Gedikli "OECD ülkeleri büyüme ortalaması yüzde 2.4 iken, yüzde 5.1 büyüyen Türkiye'yi görmeyen gelenlerle, 2008 ABD ekonomik krizini çıkaran aynı odak" dedi. Türkiye yıl sonu için Orta Vadeli Plan'a (OVP) yüzde 4.4 büyüme hedefi koymuştu.

Üçüncü çeyrekte yüzde 7'yi görürüz

- **Başbakan Yardımcısı Mehmet Simsek:** 2017 yılı üçüncü çeyreğine ilişkin öncü göstergeler de güçlü ekonomik büyümenin ivme kazanarak devam ettiğini göstermekte.
- **Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci:** Öncü verilere göre bu yılın üçüncü çeyrek büyümesi ikinci çeyrekte daha güçlü gelerek yüzde 7 seviyesinde olacak. Yıllık yüzde 4.4'lük OVP hedefini de rahatlıkla aşarız.
- **Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan:** Üçüncü çeyrekte de ilk iki çeyrekteki büyümeyi aşacak bir oranla uluslararası kuruluşlar şaşırtmaya devam edeceğiz.
- **Maliye Bakanı Naci Ağbal:** 3. çeyrekte turizmdeki toparlanma, ihracattaki olumlu seyirle baz etkisi ekonomik büyümeyi ivmelendirecek. OVP hedefimizin üzerinde büyütürüz.
- **Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci:** Güzeli ve açık bir şekilde Türkiye'nin önünü kesme cabalarına rağmen üçüncü çeyrekte yüzde 7'yi yakalarız.

İŞ DÜNYASI: ÜRETEREK BÜYÜMEYE DEVAM

- **TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu:** OECD'de en yüksek üçüncü büyüme rakamı. Bunda müthiş bir başarı var.
- **DEİK Başkanı Omer Cihad Vardan:** Dengeli büyüme ekonominin sağlığını gösteriyor.
- **TİM Başkanı Mehmet Büyükekçi:** Daha fazla üretmek, daha fazla ihracat ederek bu büyüme eğilimini devam ettireceğiz.
- **İSO Başkanı Erdal Bahçivan:** Ekonomimizin ve sanayimizin çarkları durmuyor, durdurulamıyor.
- **TÜRKONFED Başkanı Kadooğlu:** Önümüzdeki döneme dair umutlarımız arttı.
- **Zorlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı Zorlu:** Bu büyüme üçüncü çeyrekte de devam edecek.
- **Kibar Holding Yönetim Kurulu Başkanı Kibar:** Dördüncü çeyrekte biraz daha iyileşme olacak.
- **Akfen Holding Yönetim Kurulu Başkanı Akın:** Bu gelişme, yıl sonunda % 5 üzerinde büyüme getirir.
- **Tosyal Holding Yönetim Kurulu Başkanı Fuat Tosyalı:** 15 Temmuz'da yaşanan hain darbe girişiminin ardından başlayan toparlanma süreci tüm hızıyla devam ediyor.
- **Sinbo Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Demir:** Dış talep artışı, yılın üçüncü çeyreğinde de büyümenin güçlü devam edeceğini gösteriyor.
- **Mega Metal Yönetim Kurulu Başkanı Cüneyt Ali Turgut:** Karabulutlar hızla dağılıyor. Kapsayıcı büyüme trendine girdik.
- **Fuzul Grup Yönetim Kurulu Başkanı Yardımcısı Eyüp Akbal:** Büyümeye sektörümüzün büyük katkısını vermiş olması pek de şaşırtıcı değil.

EKONOMİ DOLUDİZGİN

Büyümede Avrupa dördüncüsü olduk

■ Bütün iç ve dış engellemelere rağmen Türkiye, yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5,1 büyüdü. İhracat itici güç oldu. Ekonomi Bakanı Zeybekci, artışın üçüncü çeyrekte 7 seviyesinde olacağını söyledi. Büyüme rakamları Avrupa'da ise ortalama yüzde 2,4 seviyesinde gerçekleşti. **4'TE**

5 YILDIZLI BÜYÜME

ŞER ODAKLARI, NOT HOCALARI TERS KÖŞE

Bütün iç ve dış engellemelere rağmen Türkiye, hükümetin ve iş dünyasının olağanüstü çabası ile bu yılın ikinci çeyreğinde de **YÜZDE 5,1 BÜYÜDÜ**

Türkiye ekonomisi bu yılın ikinci çeyreğinde de büyümesini sürdürdü. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), yılın ikinci çeyreğine (nisan-haziran) ilişkin gayrisafi yurt içi hasıla (GSYİH) verilerini açıkladı. Buna göre, GSYİH tahmini, bu yılın ikinci çeyreğinde geçen yıl aynı çeyreğine göre yüzde 5,1 arttı. Büyüme rakamları, Avrupa'da yürütülen tüm ağır operasyonlarına rağmen, Türkiye ekonomisinin sağlam temeller üzerinde olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Yükselmiş trendini sürdüren ekonomide, açıklanan veriler yüzleri güldürürken, üretim yöntemiyle gayrisafi yurt içi hasıla tahmini aynı dönemde cari fiyatlarla yüzde 16,3 yükselerek, 734 milyar 211 milyon lira olarak belirlendi. Tarım sektörünün toplam katma değeri, bu yılın nisan-haziran döneminde geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 4,7, sanayi sektörünün toplam katma değeri yüzde 6,3, inşaat sektörünün ise yüzde 6,8 artış gösterdi. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri ise yüzde 5,7 yükseldi. Bu yılın ikinci çeyreğinde cari fiyatlarla en yüksek büyüme hızı yüzde 27,4 ile "finans ve sigorta faaliyetleri" sektöründe kaydedildi. İmalat sanayisi sektörünün büyüme hızı yüzde 21,8, bilgi ve iletişim sektörünün ise yüzde 19,2 olarak belirlendi.

TÜKETİM %3,2 ARTTI

Yerleşik hane halklarının ve hane halkına hizmet eden kar amacı olmayan kuruluşların nihai tüketim harcamaları, 2017 yılının ikinci çeyreğinde geçen yıl aynı dönemine göre yüzde 3,2 arttı. Devletin nihai tüketim harcamaları yüzde 4,3 azalırken, gayrisafi sabit sermaye oluşumu ise yüzde 9,5 artış gösterdi. Mal ve hizmet ihracatı, 2017 yılının ikinci çeyreğinde 2016 yılının aynı dönemine göre yüzde 10,5 artışla ise yüzde 2,3 arttı. İş gücü ödemeleri, söz konusu dönemde yüzde 10,8, net işletme artışı/karına geliri yüzde 22,5 artış kaydedti.

ÖVP HEDEFİNİ AŞARIZ

Büyüme verilerini değerlendirilen Maliye Bakanı Naci Ağbal, bayram nedeniyle oluşan iş günü kaybına rağmen ekonominin ilk çeyrekte elde edilen yüksek büyüme oranına devam ettirdiğine vurgu yaptı. Ağbal "3. çeyrekte tutandıkla toparlanma, ihracattaki olumlu seviye baz etkisi ekonomik büyümeyi hızlandıracaktır. Bu göstergeler ışığında 2017'de Orta Vadeli Program (ÖVP) hedefimizin üzerinde büyüyeceğimizi tahmin ediyoruz" dedi. Ağbal, iç talebin, kredi genişlemesi ve vergi indirimlerinin yanı sıra ekonomide beklentilerin iyileşmesi ve öngörüldüğünden artması ile ekonomik büyümenin sürükleyicisi olduğunu ifade etti.

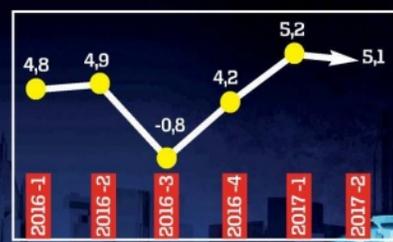
ALMANLAR ŞAŞIRDI

Almanya'nın etkili yayın organı Der Spiegel'de bütün engellemelere rağmen Türkiye'nin büyüme performansını artırdığını paylaştı.

Ticaret siyasi krize yenilmedi

Türkiye'nin dış ticaret performansı, diplomasiye dik gelişmelerden bağımsız olarak aydınlanmaya başladı. Almanya, Irak, ABD, Birleşik Arap Emirlikleri gibi ülkelere yapılan ihracat arttı. Türkiye'nin en fazla ihracat yaptığı ülkelere sıralamasında baş, son dönemden siyasi gerginliğim yaşadığı Almanya'ya geçti. Ocak-Şubat döneminde Almanya'ya ihracat, geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 7 artışla 9,8 milyar dolar oldu. Güvenlik sorunu nedeniyle diplomatik mesajların verildiği Irak'a ise, 6,4 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirildi. Bu ülkeler ihracat yüzde 35 artış gösterdi. ABD'ye ihracat yüzde 34 artışla 5,6 milyar dolara yükseldi. Katari ihracatından görüş ayrılığına düşülen BAE'ye ise satışlar, yüzde 150 tutandı. Bu ülkeler 2,9 milyar dolar olan ihracat, 7,4 milyar dolara çıktı.

AVRUPA'DA DÖRDÜNCÜYÜZ

1.Romanya	5,7	11.Bulgaristan	3,6
2.Estonya	5,2	12.Güney Kıbrıs	3,5
3.Slovenya	5,2	13.Macaristan	3,5
4.TÜRKİYE	5,1	14.Hırvatistan	3,4
5.Letonya	4,8	15 İspanya	3,1
6.Çekya	4,7	16.Slovakya	3,1
7.Polonya	4,4	17.Finlandiya	3
8.Litvanya	4,4	18.Avusturya	2,9
9.İsviçre	3,9	19.Portekiz	2,9
10.Hollanda	3,8	20.Danimarka	2,7

MEHMET ŞİMŞEK:

Daha da hızlanacağız

Ekonomiden sorumlu Bakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, 2017 yılı üçüncü çeyreğine ilişkin öngörü göstermelerini güçlü ekonomik büyümenin ivme kazanarak devam ettiğini ortaya koyduğuna dikkat çekti. Aldıkları tedbirler ve ekonomik büyümedeki ivmelenme sonucunda, 2017'nin ikinci çeyreğinde 600 bin kişiye ilave istihdam sağlandığını bildiren Şimşek, böylece yıla başından itibaren işsizlik oranında kademeli düşüşün gerçekleştiğini aktardı. Türkiye'nin son 15

yılda yaşanan tüm olumsuzluklara rağmen sağlan ekonomik temelleri sayesinde ortalamaya yüzde 5,7 oranında güçlü bir büyüme performansı sergilediğine vurgu yapan Şimşek "Onümüzdeki dönemde bu performansa daha da atılmak ve ekonominizin yapısal dönüşümünü hızlandırmak için kapsamlı reform gündemimizi kararlılıkla hayata geçireceğiz. Siyasi belirsizliklerin ortadan kalktığı bu dönemde yapısal reformların sağlanacağı katkıya yüksek gelir seviyesine ulaşmayı hedefliyoruz" diye konuştu.

NİHAT ZEYBEKÇİ:

İhracatla yükseldik

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekçi, öngörü verilerine göre bu yılın üçüncü çeyrek büyümesinin ikinci çeyrekte daha güçlü gelecek yüzde 7 seviyesinde olacağını belirtti. Zeybekçi, ikinci çeyrekte elde edilen yüzde 5,1'lik büyümenin, Türkiye ekonomisinin ne kadar dinamik ve milletine ne kadar üretken olduğunu tüm dünyaya bir kere daha ispatladığını kaydetti. Zeybekçi "İhracatla dayalı büyüyoruz. Yılın ikinci çeyreğinde büyümenin 1,68 puanı net ihracat kalemin-

den geldi. Böylece yılın ilk yansında görülen yüzde 5,1'lik büyümenin 1,98'inin net ihracattan geldiğini görüyoruz. Yine bizi memnun eden gelişmelerden biri de ikinci çeyrekte yatırımlar kaleminin büyümeye yüzde 2,86 katkı sağlanmış olmasıdır. Diğer bir ifadeyle yatırımlar ve ihracatla büyüyoruz. Yılın ilk yansındaki yüzde 5,1'lik büyümenin 3,9'unu yatırım ve ihracattan geldi" şeklinde konuştu. Zeybekçi, ülkenin büyüme performansının Avrupa Birliği, G-20 ve OECD ülkelerinin çok daha üzerinde olduğuna işaret etti.

İŞ DÜNYASI MUTLU VE UMUTLU

Teşvikler meyve verdi

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan: İç ve dış talep olumlu katkı sağladı. Büyümenin yüzde 2,3'ü ihracattan. Yatırımlar uzun aradan sonra atığa geçmiş ve büyümeye yüzde 2,9 puanlık bir katkı sağlamış durumda...

TİM Başkanı Mehmet Büyükekçi: İhracatın büyümenin ana motoru oldu. Üçüncü çeyrekte daha yüksek seviyelerde büyümeye başta sanayi üretimi olmak üzere birçok öncü gösterge bunu doğruluyor.

İTÜD Başkanı İbrahim Hakan: Yılın ikinci yansında da yatırımların yanı sıra iç ve dış talepteki artışın sürdüğünü, Türkiye ekonomisinin hedeflerini üzerinde büyüyeceğini tahmin ediyoruz.

ASKON Genel Başkanı Mustafa Hoca: İstikrar oldukça her gün büyüyen Türkiye olacaktır. Turizmdeki hareketlilik ve ihracattaki canlılık büyümeye etki etti. Vergi indirimleri ve kredi genişlemesi, bu canlılığa canlılık kattı.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan: 250 milyar liralık KGF kaynağı başta olmak üzere verilen birçok teşvik, büyümeyi ivmelen-diren temel faktör... Üretimin önündeki manivelere azaltıldıkça büyüme hız ve refah daha da artacak.

İTO Başkanı İbrahim Çağlar: İş dünyası olarak hedefimiz, bu büyümeyi daha çok üretimin ve ihracatla yuvarlamak.

'Sürpriz olmayan sonuç'

İTO Başkanı İbrahim Çağlar büyüme rakamları ile ilgili Twitter hesabından yaptığı değerlendirmede, Türkiye ekonomisinin beklentilerin üzerinde ve kendileri için sürpriz olmayan şekilde büyüme sürdüğünü, iş dünyasının hedeflerinin, büyüme üretim ve ihracatla yukarı taşımak olduğunu bildirdi.

İSO Başkanı Erdal Bahçivan, ülke ekonomisinin yüzde 5'in üzerinde büyümesinin fevkalade kıymetli olduğunu belirtti.

Çarklar durmuyor

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, yüzde 5'in üzerinde büyümenin toplumsal moral açısından kıymetli olduğunu belirterek, şöyle konuştu:

"OECD'den IMF'ye kadar birçok uluslararası kuruluşun, ülkemiz ekonomisi büyüme tahminlerini yukarıya çekmeleri boşuna değil. Bu büyüme performansımız, geçen yıldan bu yana yaşanan birçok menfi gelişmeye rağmen ekonomimizin ve üretim çarklarımızın durmadığını, durdurulmadığını gösteriyor."

Başbakan Yıldırım: Türk ekonomisi artık eski yılların kırılmağını geride bırakmıştır

Başbakan Binali Yıldırım, Torbalı Belediyesi ve Torbalı Ticaret Odası iş birliğiyle düzenlenen "Güçlü Ekonomi, Güçlü İzmir, Güçlü Türkiye Toplantısı"nda, yeni açılan İZBAN hattını kullanarak, 22 dakikada Selçuk'tan Torbalı'ya geldiklerini ifade etti. İş dünyası temsilcileriyle bir arada olmanın mutluluk duyduğunu söyleyen Başbakan Yıldırım, 94 yıl önce toplanan ilk İzmir İktisat Kongresi'nde, siyasi ve iktisadi bağımsızlığın ancak birlikte olabileceğini gören Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve cumhuriyetin kurucu kadrolarını rahmetle, minnetle andığını söyledi. O günlerde daha rejimin adının bile konmadığını anlatan Yıldırım, savaş, yıkım, yokluk içindeki bir milletin ayağa kalkması ve refahın artırılmasının bugün bile örnek niteliği taşıdığına dikkati çekti. Binali Yıldırım, ilk İzmir İktisat Kongresi'nde konunun bütün taraflarının söz hakkına sahip olmasının, "savaş şartlarında dahi müzakere, iş birliği ve ortak aklın hakim olduğunu" gösterdiğini belirtti. Bugün siyasi ve ekonomik hamlelere, kurucu büyüklerin ileri görüşlülüğü, çok yönlü bakışı ve ortak akla verdiği önemin ışık tuttuğunu anımsatan Yıldırım, şöyle konuştu: "Türkiye bugün baktığımızda dünyanın en hızlı büyüyen ekonomisine sahip, en dinamik nüfusa sahip bir ülke. O günlerden bugünlere geldiğinde artık ihracat odaklı büyüme, dev projeler, araştırma ve geliştirme ağırlıklı yatırımlar, yenilikçilik, güçlü kamu maliyesi, uluslararası ekonomi yönetiminin bir parçası olmuş Türkiye'den bahsediyorum. Son 15 yılda yakaladığımız siyasi istikrar ve uygulanan gerçekçi politikalar vesilesiyle Türk ekonomisi artık eski yılların kırılmağını geride bırakmıştır ve bunu defalarca ispat etmiştir."

Ekonomiye, demokrasiye ve hukuka yatırım

Güçlü, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyümenin devamlı hale gelmesi gerektiğine dikkati çeken Binali Yıldırım, "İktisadi kalkınmanın ancak halk iradesine dayalı, demokratik bir siyasi düzende mümkün olabileceğini, ekonomiyle demokrasinin atbaşı gittiği, birbirinden ayrı düşünülmemeyeceği gerçeğine inanıyoruz. Bu sebeple hem ekonomiye, hem demokrasiye hem de hukuka yatırımı birlikte yapıyoruz. Türkiye, Avrupa'dan Uzak Asya'ya kadar en dinamik ekonomiye ve nüfusa sahip. Türkiye gibi medeniyetlerin buluştuğu, Asya ile Avrupa'nın bir araya geldiği bu topraklar dünyanın tam merkezini oluşturuyor. Bu yeni değil asırlardan beri bu gerçek değişmiyor." ifadelerini kullandı. Yıldırım, Türkiye'den 3 saatlik bir uçuşla 56 ülkeye ulaşmanın mümkün olabildiğini de hatırlattı.

'Türkiye'nin küresel fırsatlarının farkındayız'

Türkiye ve Anadolu topraklarının dünyanın tam merkezinde olduğunu kaydeden Yıldırım, şöyle devam etti: "Türkiye'nin merkezi değerinin, bölgesel ve küresel fırsatlarının ve aynı zamanda da sorumluluklarının farkındayız. Bunun için daha fazla katma değer üreten, küresel değer zincirinde üst basamaklara tırmanacak bir ekonomi için orta ve uzun vadeli planlarımız var. Kalkınmanın en önemli bileşeni yatırımdır. Türkiye'nin gelecek 15 yılındaki öngörüsünü buna göre şekillendiriyoruz. Ülkemiz önümüzdeki 10 yıl içerisinde sadece ulaştırma altyapı teknolojileri alanında 100 milyar doların üzerinde yatırım yapacak. Yine 100 milyar dolarlık sağlık, dönüşüm, sağlıkta kalite ve gelişim yatırımları yapacak. 100 milyar dolar üzerinde 'ICT' dedi-

ğimiz bilgi iletişim teknolojileri, sanal gerçeklik gibi geleceğin en önemli alanına, bilişim alanına yatırım yapacağız."

'Turizmde de canlanmanın yaşandığını görmekteyiz'

Başbakan Yıldırım, şöyle konuştu:

"Dünyanın en büyük 250 müteahhitlik firması içinde 46 tanesi Türk firması. Sayı itibarıyla Çin'den sonra ikinci, Çin'in parasal hacmi bizimkinden fazla. Müteahhitlerimiz 2016'da aldıkları ihale sayısında Almanya ve Japonya'yı geride bırakarak dünya yedincisi oldular. 2008'in sonlarında başlayan küresel kriz sonrasında 2010-2016 ortalama büyümemiz yüzde 6,7. **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi ekonominin önemli bir göstergesidir. Ağustos ayında zirve yaptı yüzde 55,4'e yükseldi. İmalat sektörü de vites büyüttü. Buna bağlı olarak üretim, yeni siparişler ve istihdamdaki artış hızlandı." Başbakan Yıldırım, Türkiye'nin IMF'nin yayımladığı satın alma gücü paritesine göre İspanya'yı da geride bırakarak dünyanın en büyük 13. ekonomisi olarak listede yer aldığını anımsatarak, sözlerini şöyle sürdürdü: "15 Temmuz tahribatının yavaş yavaş kalktığını ve turizmde de canlanmanın yaşandığını görmekteyiz. 2017'de yabancı turist ilk 6 ayda 2016'nın üzerine çıktı. Yüzde 14,5 artış var. Hala 2014 öncesini yakalayabilmiş değiliz. Maalesef 15 Temmuz alçak darbe girişimi, sadece demokrasimize, istiklalimize karşı değil aynı zamanda ekonomimize karşı yapılmış bir darbe girişimi olmuştur. Hala bunun olumsuz etkilerini görüyoruz."

'Bundan sonra odaklanacağımız şey teknoloji ve insan'

Başbakan Yıldırım, Türkiye'nin dört bir tarafına aktif olarak çalışan AR-GE merkezleri kurduk-

larını ve teşvik verdiklerini belirterek, şunları söyledi: "Diğer odaklandığımız alan da insan kaynağı ve kapasitesi. Çünkü her yaptığımızı insanımız için, Türkiye için, İzmir için yapıyoruz. Genç, çalışkan, hırslı, talepkar bir nüfusumuz var. Yaş ortalaması 31, Güneydoğu'ya, Doğu'ya gittiğimizde 21'e düşüyor. Gelişmiş ülkelerin böyle bir kaynağı yok. Eğer bu kaynağı yerli yerinde kullanırsak, terörde, orada burada tüketmezsek, bizim önümüzde kimse durmaz. Gazı, petrolü olanlar var ama sefalet var. İnsan olmayınca hiçbir şey olmaz. Onun için biz 15 yıl boyunca hep insanı merkeze koyduk." Hükümet olarak iş dünyasının, üreticinin arkasında olduklarını ifade eden Yıldırım, sözlerini şöyle sürdürdü: "2018 yılı yatırım yılı olacak, büyüme odaklı bir yıl olacak, reel ekonomiyi destekleyen ekonomi politikalarının hayata geçeceği bir yıl olacak, mali disiplin ve tasarruf aynen devam edecek. Bu çerçevede yapısal reformlar yine kilit rol oynamaya devam edecek. Ekonomide harciye değil katma değer üreten alanlara öncelik vereceğiz. Nitelikli istihdam ve ihracat daha fazla teşvik edilecek. Vergi sistemini daha adil, daha basit hale getiriyoruz. Meclis açıldığında bunu da inşallah parlamentoya gönderiyor olacağız. Gelir vergisi, Katma Değer Vergisi, Vergi Usul Kanunu tamamen yenileniyor. Önümüzdeki dönemde ara vermeden uygulamaya koyacağımız reformlar marifetiyle Türkiye ekonomisindeki büyüme süreci sürekli ve kalıcı hale gelecek." Başbakan Yıldırım, İzmir için "İstanbul 34, İzmir 35" olarak bir hedef koyduklarını anımsatarak, "İzmir'e yakışan İstanbul'dan sonra ikinciliktir. Beşincilik İzmir'e yakışmaz." diye konuştu.

AA

İŞ DÜNYASI 5,1'LİK BÜYÜMEDEN MEMNUN

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri Türkiye ekonomisinin bu yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5,1 ile beklentilere yakın büyümesini memnuniyetle karşıladı.

Türkiye İstatistik Kurumu'ndan edinilen bilgiye göre, Türkiye ekonomisinde bu yılın ikinci çeyreğinde 5,1'lik büyüme gerçekleşti. Konuyla ilgili açıklama yapan Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, Türkiye ekonomisinin yılın ilk çeyreğindeki yüzde 5,2'nin ardından, ikinci çeyrekte de herhangi bir hız kaybı yaşamadan 5,1 büyümesinin iş dünyasını memnun ettiğini dile getirdi.

HEDEFLERİN ÜZERİNDE BÜYÜME

Kaan, yapmış olduğu değerlendirmede, "Bilhassa toplam yatırımlarda

gerçekleşen yüzde 9,5'lik artış, reel sektörün Türkiye ekonomisine olan güveninin sürdüğüne işaret etmesi bakımından dikkate değer bir gelişme olmuştur. Yılın ikinci çeyreğinde sanayi sektörünün toplam katma değerinin yüzde 6,3 artış kaydetmesi ve tarım sektöründe gözlenen yüzde 4,7'lik büyüme, Türkiye ekonomisinin önümüzdeki dönemlerde de güçlü bir büyüme performansı göstereceğine olan inancımızı pekiştirmektedir. Bu bağlamda yılın ikinci yarısında, toplam yatırımların yanı sıra iç ve dış talepteki artışın da süreceğini, böylece Türkiye ekonomisinin 2017 yılında hedeflerinin üzerinde büyüyeceğini tahmin ediyoruz" açıklamalarında bulundu.

"SON DERECE MEMNUNİYET VERİCİ"

Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Mustafa Koca da Türkiye ekonomisinin ikinci çeyrekte yüzde 5,1 büyümesinin son derece memnuniyet verici olduğunu ifade ederek, "Şu bir gerçek ki; istikrar oldukça her gün daha da büyüyen bir Türkiye olacaktır. Bu nedenle her daim istikrar vurgusu yapmaya devam edece-

ğiz" dedi. Koca, turizmdeki hareketlilik ve ihracattaki canlılığın büyüme etki ettiğini belirterek, "İç talebin canlı olması, vergi indirimleri ve kredi genişlemesi de bu canlılığa canlılık katmıştır. İş dünyası olarak, her daim istikrardan yana olduk ve olmaya da devam edeceğiz. Yeter ki Türkiye büyüsün, yeter ki halkımız kazansın" şeklinde konuştu.

"ÜLKE EKONOMİSİ BEKLENTİLERİN ÜZERİNDE"

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Çağlar ise Twitter hesabından yaptığı değerlendirmede, Türkiye ekonomisinin beklentilerin üzerinde ve kendileri için sürpriz olmayan bir şekilde büyüme devam ettiğini, iş dünyası olarak hedeflerinin, bu büyümeyi daha çok üretim ve daha çok ihracatla yukarı taşımak olduğunu bildirdi.

KIYMETLİ BÜYÜME

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, ülke ekonomisinin yüzde 5'in üzerinde büyümesinin toplumsal moral açısından fevkalade kıymetli olduğunu belirterek, "Ge-

dercelendirme kuruluşları gerekse OECD'den IMF'ye kadar birçok uluslararası kuruluşun, ülkemiz ekonomisi hakkındaki büyüme tahminlerini bir revize ederek yukarıya çekmeleri boşuna değil. Bu büyüme performansımız, geçen yıldan bu yana yaşanan birçok menfi gelişmeye rağmen ekonomimizin ve üretim çarklarımızın durmadığını, durdurulmadığını bize gösteriyor" şeklinde konuştu.

DIŞ TİCARET BÜYÜMEYE 1,7 KATKI SAĞLADI

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi de Türkiye ekonomisinin ikinci çeyrekte büyüme temposuna devam ederek yüzde 5,1 büyüme kaydettiğini, ilk çeyrek büyümenin de yukarı yönlü olarak yüzde 5,2'ye revize edildiğini hatırlattı. Büyükekşi, "İhracatın ikinci çeyrekte de pozitif katkı sağlamasıyla 2017'yi 'İhracatta Atılım Yılı' ilan etmekle çok doğru bir karar vermiş olduğumuzu bir kez daha gördük. Net dış ticaret, ikinci çeyrekte de ilk çeyrekteki benzer şekilde büyüme 1,7 puan katkı sağladı. Böylece TİM verilerine göre 10 aydır artan ihracatımız büyümenin ana motoru oldu" şeklinde konuştu.

"POZİTİF BÜYÜME DEVAM EDECEK"

Ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, iç ve dış talebin büyüme pozitif katkı sağlamasıyla dengeli büyümenin ikinci çeyrekte de devam ettiğini belirterek, "2017 yılı üçüncü çeyreğine ilişkin öncü göstergeler de güçlü ekonomik büyümenin ivme kazanarak devam ettiğini gösteriyor" ifadesini kullandı. İç ve dış talebin büyüme pozitif katkı sağlamasıyla dengeli büyümenin ikinci çeyrekte de devam ettiğine değinen Şimşek, şöyle devam etti: "Yurt içi talep büyüme 3,2 yüzde puan katkı sağlarken, net dış talep 1,8 yüzde puan katkı sağladı. Önemli pazarlarımızdan Avrupa ile emtia ihracatçısı ülkelerin güçlü talebi ve turizm gelirlerimizdeki artış sonucunda mal ve hizmet ihracatımız ikinci çeyrekte yıllık yüzde 10,5 büyüdü."

"TEK BAŞINA YETERLİ DEĞİL"

Şimşek, 16 Nisan referandumundan sonra belirsizliklerin azalmasıyla finansal piyasalarda belirgin bir pozitif eğilim görüldüğüne dikkati çekerek, "Aynı zamanda hem reel kesim güveni hem de tüketici güveni toparlandı. Kaynaklarını ve etkinliğini artırdığımız Hazine destekli Kredi Garanti Fonu kefalet sistemi ikinci çeyrekte itibaren ticari krediler kanalıyla ekonomik büyümeyi destekliyor. 2017 yılı üçüncü çeyreğine ilişkin öncü göstergeler de güçlü ekonomik büyümenin ivme kazanarak devam ettiğini gösteriyor" ifadelerini kullandı. **AA**

DURMUYORUZ BÜYÜYÖRÜZ!

Türkiye ekonomisi, bu yılın nisan-mayıs-haziran dönemini kapsayan ikinci çeyreğinde yüzde 5,1 oranında büyüdü. İlgili bakanlar ve iş dünyası temsilcileri, söz konusu rakamı memnuniyet verici olarak değerlendirdi.

İLK ÇEYREK GÜNCELLENDİ

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), yılın ikinci çeyreğine (nisan-mayıs-haziran) ilişkin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) verilerini açıkladı. Buna göre, ekonomik büyüme tahmini bu yılın ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,1 olarak belirlendi. Öte yandan yılın ilk çeyreğinde yüzde 5 olarak açıklanan büyüme de yüzde 5,2 olarak revize edildi. Ayrıca 2016 büyümesi yüzde 3,2 olarak belirlenirken, kişi başı yıllık gelir de 10 bin 883 dolar olarak duyuruldu.

OVP BEKLENTİSİ AŞILDI

Ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in 'sağlanan güçlü büyümenin olumlu ancak tek başına yeterli olmadığını' vurgulayarak temkinli yaklaşıtı rakamlara yönelik ilgili diğer bakanlar umut verici açıklamalar yayınladı. Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, Orta Vadeli Program'da (OVP) ikinci çeyrek için öngörülen yüzde 3,5'lik büyümenin aşıldığına dikkat çekti.

Mehmet
Şimşek

ABD'DEN 2,5 KAT FAZLA

BTSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burkay, söz konusu rakamlara ilişkin "Büyümenin iç talep, üretim ve ihracat dinamikleriyle gerçekleşmesi güçlü potansiyelimizi bir kez daha ortaya koydu. Türkiye ekonomisi, 2017 yılının ilk çeyreğinde ABD ve Almanya gibi dev ekonomilerden 2,5 kat daha fazla büyüdü" değerlendirmesini yaptı. »5»

İbrahim
Burkay

YÜZDE 5,1'LİK BÜYÜME YÜZLERİ GÜLDÜRDÜ

Türkiye ekonomisi, **bu yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5,1 büyüdü. İlk çeyrek büyüme rakamı yüzde 5,2 olarak revize edildi.** İlgili bakanlar ve iş dünyası temsilcileri peş peşe büyüme rakamını değerlendiren açıklamalar yayınladı.

ZAFERİN CEPHESİ ÜRETİMDİR

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burcak, 2017 yılı ikinci çeyreğinde gerçekleşen büyüme rakamlarıyla ilgili yazılı açıklama yayınladı. Türkiye'nin büyüme performansı kalitesinin iş dünyasına büyük moral verdiğini belirten Burcak, "Büyümenin iç talep, üretim ve ihracat dinamikleriyle gerçekleşmesi güçlü potansiyelimizi bir kez daha ortaya koydu. Türkiye ekonomisi 2017 yılının ilk çeyreğinde ABD ve Almanya gibi dev ekonomilerden 2,5 kat daha fazla büyüdü. Bursa iş dünyası olarak zaferin cephesini üretimidir anlayışıyla ülkemizin üretim ve ihracat hedeflerine katkılarımızı artırarak sürdürüreceğiz. Destekleri ve teşvikleriyle iş dünyamızın yolunu açan hükümetimize ve başarımızın mimarı olan özel sektör temsilcilerimize şükranlarımızı sunuyorum" dedi.

N. Nuri YAVUZ'un Haberi

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), yılın ikinci çeyreğine (Nisan-haziran) ilişkin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) verilerini açıkladı. Buna göre, GSYH tahmini, zincirlenmiş hacim endeksi olarak, bu yılın ikinci çeyreğinde geçen yılın aynı çeyreğine göre yüzde 5,1 arttı. Üretim yöntemiyle gayrisafi yurt içi hasıla tahmini ise aynı dönemde cari fiyatlarla yüzde 16,3 yükseldi, 734 milyar 211 milyon lira olarak belirlendi. Kişi başına GSYH 2016 yılında cari fiyatlarla 32.904 TL, ABD doları cinsinden 10.883 dolar oldu.

SEKTÖREL RAKAMLAR

Tarım sektörünün toplam katma değeri, bu yılın nisan-haziran döneminde geçen yılın aynı çeyreğine göre, zincirlenmiş hacim endeksi olarak yüzde 4,7, sanayi sektörünün toplam katma değeri yüzde 6,3, inşaat sektörünün ise yüzde 6,8 artış gösterdi. Ticaret, ulaştırma, konaklama ve yiyecek hizmeti faaliyetlerinin toplamından oluşan hizmetler sektörünün katma değeri ise yüzde 5,7 yükseldi.

OVP HEDEFİ TUTACAK

Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, büyüme rakamlarına ilişkin açıklama yayınladı. Orta Vadeli Program'da (OVP) ikinci çeyrek için öngörülen yüzde 3,5'lik büyümenin aşıldığına dikkat çeken Zeybekci, yıllık yüzde 4,4 olarak belirlenen OVP hedefine rahatlıkla ulaşacağı, hatta yüzde 5,5'lik seviyenin dahi yitilmesinde bulunacağı tahmininde bulundu.

TEK BAŞINA YETERLİ DEĞİL

Ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, büyüme rakamlarını değerlendirdi. Sağlanan güçlü büyümenin olumlu ancak tek başına yeterli olmadığına işaret eden Şimşek, büyümenin kapsayıcı olmasının temel öncelikleri olduğunu belirtti. Şimşek, "Hazine destekli Kredi Garanti Fonu kefalet sistemi ikinci çeyrekten itibaren ticari krediler kanalıyla ekonomik büyümeyi destekliyor" dedi.

VERGİ İNDİRLERİ ETKİLİ OLDU

Maliye Bakanı Naci Ağbal, 2017 yılı 2. çeyrek büyüme rakamlarını değerlendirdi. Ağbal, "İç talep, kredi genişlemesi ve vergi indirimlerinin yanı sıra ekonomide beklentilerin iyileşmesi ve öngörülebilirliğin artması ekonomik büyümenin sürükleyicisi olmuştur" dedi.

İÇ TALEBİN ETKİSİ YÜZDE 1,3

Gümrük ve Ticaret Bakanı Bülent Tüfenkci, büyüme rakamlarını yorumladı. Tüfenkci, "İç talep, büyüme oranına 1,3 puanlık katkı sağlanan yatırım ise 2,9 puanlık katkı ile büyüme performansımızın belirleyicisi olmuştur. İkinci çeyrekte net ihracat ise büyüme üzerinde 1,7 puanlık katkı sağlamıştır" dedi.

YATIRIM VURGUSU

Kalkınma Bakanı Lütfi Elvan, büyümeyle ilişkin değerlendirme yayınladı. Elvan, "İkinci çeyrek büyümesi, geçmiş dönemlerin aksine kamu nihai tüketim harcamalarından ziyade sabit sermaye yatırımları, net ihracat, sanayi ve tarım gibi kritik öneme sahip sektörlerin güçlü performansından kaynaklanmıştır" dedi.

OLUMSUZLUKLARA RAĞMEN İYİ

Zorlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Nazif Zorlu, büyümeyle ilişkin açıklamada Türkiye'nin etrafındaki ateş çemberine ve olumsuzluklara rağmen bunun iyi bir göstere olduğunu söyledi.

BAYRAM ETKİSİ 3. ÇEYREKTE GÖRÜLECEK

Kibar Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kibar da ikinci çeyrekte büyümenin beklentilere paralel gerçekleştiğini ifade etti. Uzun bayram tatilinin sanayi çıktılarında cüzi bir düşüş sağlama ihtimali dolayısıyla üçüncü çeyrekte büyümenin ikinci çeyrek seviyelerinde seyredeceğini aktaran Kibar, dördüncü çeyrekte ise biraz daha iyileşme olacağını kaydetti.

ÖNEMLİ OLAN SÜREKLİLİĞİ

Akfen Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hamdi Akan ise ikinci çeyrekteki yüzde 5,1'lik büyümenin gayet iyi bir sonuç olduğunu söyledi. Akan, "Orta Vadeli Plan'da hedef 4,4'tü ama yüzde 5'i aşacağız. Bu, OECD ülkeleri içinde en yüksek büyüme rakamlarından biri oluyor. Onun için bence tam minkâr. Önemli olan bunun sürekliliğidir" dedi.

AVRUPA'YI İKİYE KATLADIK

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) ve Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) verilerine göre, Türkiye bu yılın ilk iki çeyreğinde yakaladığı yüzde 5'in üzerindeki büyüme performansı Avrupa ortalamalarını geride bıraktı. Avrupa ülkeleri yılın ilk çeyreğinde yüzde 2,1, ikinci çeyreğinde ise yüzde 2,4 büyüdü. Böylece Türkiye, Avrupa ortalamasının 2 katından fazla büyüme gösterdi.

EKONOMİK SAĞLAMLIĞIN GÖSTERGESİ

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, Türkiye'nin yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5,1 ile dengeli büyümeye devam etmesini ülke ekonomisinin sağlamlığını ve dinamizmini gösterdiğini bildirdi.

TÜRKİYE'YE GÜVEN SÜRÜYOR

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, büyüme rakamlarını değerlendirmesinde "Bilhassa toplam yatırımlarda gerçekleşen yüzde 9,5'lik artış, reel sektörün Türkiye ekonomisine olan güveninin sürdürüğüne işaret etmesi bakımından dikkate değer bir gelişme olmuştur" dedi.

ANA MOTOR İHRACAT

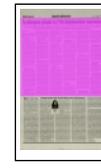
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekçi "İhracatın ikinci çeyrekte de pozitif katkı sağlanmasına 2017'yi İhracatta Atılım Yılı' ilan etmekle çok doğru bir karar vermiş olduğumuzu bir kez daha gördük. Net dış ticaret, ikinci çeyrekte de ilk çeyrekteki benzer şekilde büyümeye 1,7 puan katkı sağladı. Böylece TİM verilerine göre 10 aydır artan ihracatımız büyümenin ana motoru oldu" dedi.

'SÜRPRİZ OLMADI'

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Gerek derceleme kuruluşları gerekse OECD'den IMF'ye kadar birçok uluslararası kuruluşun, ülkemiz ekonomisi hakkındaki büyüme tahminlerini bir bir revize ederek yukarıya çekmeleri boşuna değil" dedi.

REVİZYONLAR BOŞUNA DEĞİL

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, "Gerek derceleme kuruluşları gerekse OECD'den IMF'ye kadar birçok uluslararası kuruluşun, ülkemiz ekonomisi hakkındaki büyüme tahminlerini bir bir revize ederek yukarıya çekmeleri boşuna değil" dedi.

İş dünyası yüzde 5,1'lik büyümeden memnun

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2017'nin ikinci çeyreğine ilişkin Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYH) verilerini açıkladı. TÜİK'in verileri iş dünyasında memnuniyetle karşılandı.

ANKARA, AA

İş dünyası örgütlerinin temsilcileri, Türkiye ekonomisinin bu yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5,1 ile beklentilere yakın büyümesini memnuniyetle karşıladı.

Kaan: Toplam yatırımlardaki artış dikkate değer
Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Abdurrahman Kaan, yaptığı açıklamada, Türkiye ekonomisinin yılın ilk çeyreğinde yüzde 5,2'nin ardından, ikinci çeyrekte de herhangi bir hız kaybı yaşamadan 5,1 büyümesinin iş dünyasını memnun ettiğini dile getirdi. Kaan, şu değerlendirmelerde bulundu: "Bilhassa toplam yatırımlarda gerçekleşen yüzde 9,5'lik artış, reel sektörün Türkiye ekonomisine olan güveninin sürdürüğüne işaret etmesi bakımından dikkate değer bir gelişme olmuştur. Yılın ikinci çeyreğinde sanayi sektörünün toplam katma değerinin yüzde 6,3 artış kaydetmesi ve tarım sektöründe gözlenen yüzde 4,7'lik büyüme, Türkiye ekonomisinin önümüzdeki dönemlerde de güçlü bir büyüme performansı göstereceğine olan inancımızı pekiştirmektedir. Böylece Türkiye ekonomisinin 2017 yılında hedeflerinin üzerinde büyüyeceğini tahmin ediyoruz."

Koca: İstikrardan yana olduk ve olmaya devam edeceğiz
Anadolu Aslanları İşadamları Derneği (ASKON) Genel Başkanı Mustafa Koca da Türkiye ekonomisinin ikinci çeyrekte yüzde 5,1 büyümesinin son derece memnuniyet verici olduğunu ifade ederek, "Şu bir gerçek ki; istikrar oldukça her gün daha da büyüyen bir Türkiye olacaktır. Bu nedenle her daim istikrar vurgusuna yapmaya devam edeceğiz." dedi. Koca, turizmdeki hareketlilik ve ihracattaki canlılığın büyüme etki ettiğini belirterek, "İç talebin canlı olması, vergi indirimleri ve kredi genişlemesi de bu canlılığa canlılık katmıştır. İş dünyası olarak, her daim istikrardan yana olduk ve olmaya da devam edeceğiz" dedi.

Çağlar: Hedefimiz, büyümeyi daha çok üretim ve ihracatla yukan taşımak
İstanbul Ticaret Odası (İTO) Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Çağlar ise Twitter hesabından yaptığı de-

ğerlendirmede, Türkiye ekonomisinin beklentilerin üzerinde ve kendileri için sürpriz olmayan bir şekilde büyüme devam ettiğini, iş dünyası olarak hedeflerinin, bu büyümeyi daha çok üretim ve daha çok ihracatla yukan taşımak olduğunu bildirdi.

Bahçivan: Durgunluk istasyonundan ayrıldığımızı gösteriyor
İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, ülke ekonomisinin yüzde 5'in üzerinde büyümesinin toplumsal moral açısından fevkalade kıymetli olduğunu belirterek, "Gerek derceleme kuruluşları gerekse OECD'den IMF'ye kadar birçok uluslararası kuruluşun, ülkemiz ekonomisi hakkındaki büyüme tahminlerini bir bir revize ederek yukarıya çekmeleri boşuna değil. Bu büyüme performansının, geçen yıldan bu yana yaşanan birçok menfi gelişmeye rağmen ekonominin ve üretim çarklarının durmadığını, durdurulmadığını bize gösteriyor." şeklinde konuştu.

Bahçivan, ülke ekonomisinin yıl içinde 5 büyümenin üzerinde tamamlanacağına inandığını ifade ederek, şunları kaydetti: "Sanayi sektörümüzün, 6,7 büyüyerek büyüme birinci çeyrekteki 1,4 puanlık katkısının ardından ikinci çeyrekte de aynı performansı koruyarak 6,3 büyümesi ve ikinci çeyrek büyümesine 1,3 puan katkı sunması çok önemlidir. Her dönem olduğu gibi, ikinci çeyrek büyüme rakamları bizlere bir kez daha şu gerçeği söylemektedir; o da büyümenin motorunun sanayi olduğu gerçeğidir. Diğer yandan açıklanan veriler ekonomimizin ve sanayimizin durgunluk istasyonundan çıktığını göstermektedir. Bütün bu veriler ışığında, Türkiye'nin ekonomisi ile ilgili yapılan tüm iç ve dış tahminlerinin üzerinde, ekonomimizin yıl içinde 5'in üzerinde bir büyüme ile kapatacağına olan inancımız artmaktadır.

Hükümetimiz tarafından 2017'de sanayicilerimize üretimi teşvik edici finansman imkanları sunulması ve yaratılan 250 milyar liralık kaynak başta olmak üzere verilen birçok teşvik, bu büyümeyi ivmelendiren temel faktörlerden biri olması itibarıyla her türlü takdiri hak ediyor. Kredi Garanti Fonu'na (KGF) yönelik son yapılan düzenlemeler sanayinin uygun koşullarda fi-

nansmana ulaşması açısından yakın dönemde yapılan en büyük reformlardan birisidir. Bu reformun, sağlanan başarılı ekonomik büyüme performansına çok olumlu bir etkisi olduğu aşikardır."

Bahçivan, üretimin önündeki maliyetler ve yükler azaltdıkça ekonomik büyüme hız ve toplumsal refahın daha da artacağını, böylece sanayinin, üretim ekonomisine geçişte başarılı oynayacağını söyledi.

Büyükeksi: 10 aydır artan ihracatımız büyümenin ana motoru oldu

Türkiye İhracatçıları Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükeksi de Türkiye ekonomisinin ikinci çeyrekte büyüme temposuna devam ederek yüzde 5,1 büyüme kaydettiğini, ilk çeyrek büyümenin de yukarı yönlü olarak yüzde 5,2'ye revize edildiğini hatırlattı.

Büyükeksi, "İhracatın ikinci çeyrekte de pozitif katkı sağlanmasıyla 2017'yi 'İhracatta Anlım Yılı' ilan etmekle çok doğru bir karar vermiş olduğumuzu bir kez daha gördük. Net dış ticaret, ikinci çeyrekte de ilk çeyrekteki benzer şekilde büyümeye 1,7 puan katkı sağladı. Böylece TİM verilerine göre 10 aydır artan ihracatımız büyümenin ana motoru oldu." şeklinde konuştu.

Özdebir: Büyüme rakamı tatmin edici

Ankara Sanayi Odası (ASO) Başkanı Nurettin Özdebir, "Her ne kadar beklentilerin altında kalmış gibi görünse de Türkiye'nin ikinci çeyrek büyüme rakamı tatmin edici seviyededir." ifadesini kullanarak, imalat sanayisinin yüzde 6,3 büyümesinin de kendilerini memnun ettiğini bildirdi. Büyüme konusunda elde edilen başarıda siyasi iradenin zamanında aldığı tedbirlerin etkili olduğunu altını çizen Özdebir, siyasi irade ve özel sektörün uyum içerisinde sürdürülebilir bir büyümeyi tesis etmesinin önemine dikkati çekti. Özdebir, yakın zamanda neredeyse tüm uluslararası kuruluşların Türkiye'nin büyüme beklentilerini revize etmesinin, bu kuruluşların Türkiye'ye olan bakış açılarını değiştirdikleri şeklinde yorumlanmaması gerektiğini belirterek, şunları kaydetti: "Yılın genelindeki büyüme performansı ile Türkiye, gelişmekte olan ülkelerden pozitif ayrışmaktadır. Son dönemde Türk lirasının dolar karşısında, diğer

gelişmekte olan ülke para birimleriyle kıyasla değerinin artması, yatırımcıların Türkiye algisını net bir şekilde ortaya koymaktadır."

Özdebir, elde edilen performansın tüm zorluklarına rağmen Türkiye ve Türk sanayicisinin yoluna devam ettirilmesi gerektiğine işaret etti.

Baran: Reel sektöre destek ekonomiyi büyüttü

Ankara Ticaret Odası (ATO) Yönetim Kurulu Başkanı Gürsel Baran, "Reel sektöre verilen destek ekonomiyi büyüttü" dedi. Baran, hanehalklarının nihai tüketim harcamalarının yüzde 3,2 arttığı ikinci çeyrekte, devletin nihai tüketim harcamalarının yüzde 4,3 gerilediğini, gayrisabit sermaye olusunun yüzde 9,5, mal ve hizmet ihracatının yüzde 10,5, ithalatın ise yüzde 2,3 arttığını aktardı. Geçen yıl 15 Temmuz'da hain darbe girişimi yaşayan Türkiye'nin her alanda çok kısa sürede toparlandığını hatırlatan Baran, şunları kaydetti: "Bu dönem silkinme dönemi oldu. Kamu kendi harcamalarını keserek reel sektöre kaynak aktardı. İnşaat, beyaz eşya ve mobilya sektörlerine yönelik uygulanan vergi indirimlerinin yanı sıra istihdama ve üretime yönelik teşvikler reel sektöre büyük destek oldu. Kredi Garanti Fonu ile reel sektörün finansmana erişimi rahatladı. Kredi Garanti Fonu ile yaklaşık 330 bin firmaya 250 milyar dolar kaynak kullanıldı. Devlet özel sektörü destekledi, özel sektör de istikrar ve güven ortamında aldığı destekleri üretime ve ihracata yönlendirdi. Sonuçta bu faydalı adımlar özel sektörün de kamunun da yüzünü güldürdü. Kim ne dese desin biz işimize bakıyoruz. Türkiye üretiyor, ticaretini artırıyor ve büyüyor." Baran, Türkiye'nin gelecek dönemde yapısal reformları tamamlayarak dünya ekonomisi ligindeki yerini üst sınırlara taşıyabileceğine işaret etti.

Palandöken: Ekonomi doğru yolda

Ekonomik büyüme hızının yılın ikinci çeyreğinde yüzde 5,1 çıkmasının ekonominin doğru yolda ilerlediğini gösterdiğini ifade eden Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Genel Başkanı Bende Palandöken, "Vergi indirimleri ve kredi kullanılmaması gibi tedbirleri farklılaştırarak sürdürülebilir kalan yarıyılında daha da hızlı büyü-

yüyebiliriz. Türkiye ekonomisi sürdürülebilir büyümeyi yakalayacak güce sahip." değerlendirmesinde bulundu. Palandöken, Türkiye'nin yüzde 5,1 büyüme hızıyla ikinci çeyrekte, Çin ve Hindistan'ın ardından G20 ülkeleri arasında 3'üncü sırada bulunduğu dikkati çekerek, şunları kaydetti: "Yüzde 5,1 oranındaki büyüme hızıyla gelişmekte olan ülkelerin ortalamasını yükselten bir noktadayız. Bu büyüme oranı Türkiye'ye olan yatırımları da artıracak ve önümüzdeki dönemlerde daha da artmasını neden olacaktır. Ancak kalıcı büyüme hızının sağlanabilmesi için yatırımları ve istihdamı da mutlaka artması gerekiyor. Etkin bir vergi ve teşvik politikası, yatırımları ve istihdamı artıracaktır. Ayrıca esnaf ve sanatkar desteklenmeye devam edilmelidir. Esnaf ekonomisinin motorudur."

Yener: Büyüme trendi üçüncü çeyrekte de sürecek

Uzun bayram tatili ve yaz döneminde yaşanan iş gücü kaybına karşın ekonominin bu denli büyümesinin önemli bir başarı olduğunu işaret eden OSTİM **Organize Sanayi** Bölgesi Sanayici İşadamı ve Yöneticileri Derneği (ORSİAD) Başkanı Nedret Yener, "Üreten kesime dönük destek ve teşviklerin, sağlanan kredi imkanlarının ne denli işe yaradığını büyüme rakamlarıyla bir kez daha görmüş olduk. Bu ihtiyaç önemli ölçüde karşılandı. Verilen hibe, teşvik ve kredilerin büyük ölçüde yerine ulaştığını, vergi indirimlerinin işe yaradığını söylemek mümkün" değerlendirmesinde bulundu. Koşullar ne olursa olsun çalışmaktan, üretmekten vazgeçmeyen sanayinin, iş adamının, ihracatçının ve üretimin olan tüm kesimlerin büyümenin mimarı olduğunu vurgulayan Yener, şunları kaydetti: "Yılın ikinci çeyreğindeki büyüme oranı üretimin moral ve motivasyonunu, geleceğe dair güvenini artırmıştır, sağlamlaştırmıştır. Yakaladığımız bu ivmeyi devam ettirmek, yatırım, üretim, istihdam ve ihracata istikrarlı büyümeyi sürdürmek görevimizdir. Büyüme trendinin üçüncü çeyrekte de süreceğinden şüphemiz yoktur."

Zorlu: Bu büyüme üçüncü çeyrekte de devam edecektir

Zorlu Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Nazif Zorlu, yaptığı

açıklamada, ikinci çeyrekteki büyümenin ülke açısından güzel bir gelişme olduğunu, Türkiye'nin etrafındaki ateş çemberine ve olumsuzluklara rağmen bunun iyi bir göstere olduğunu söyledi. Bu büyümenin üçüncü çeyrekte de devam edeceğini aktaran Zorlu, "Zaten Başbakanımız da 2017 büyümesinin yüzde 5'in üzerinde olacağını söyledi. Bunun 2018 ve 2019'da da devam etmesi lazım. Türkiye'nin yukarıya büyüme ihtiyacı var." dedi.

Kibar: Dördüncü çeyrekte biraz daha iyileşme olacaktır

Kibar Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ali Kibar da ikinci çeyrekte büyümenin beklentilere paralel gerçekleştiğini ifade etti. Uzun bayram tatilinin sanayi çıktılarında cüzi bir düşüş sağlama ihtimali dolayısıyla üçüncü çeyrekte büyümenin ikinci çeyrek seviyelerinde seyredeceğini aktaran Kibar, dördüncü çeyrekte ise biraz daha iyileşme olacağını kaydetti. Kibar, Başbakan Binali Yıldırım'ın yıl sonu büyüme rakamının yüzde 5'in üzerinde olacağı açıklamasına katıldığını da sözlerine ekledi.

Akan: Bu, OECD ülkeleri içinde en yüksek büyüme rakamlarından biri

Akfen Holding Yönetim Kurulu Başkanı Hamdi Akan ise ikinci çeyrekteki yüzde 5,1'lik büyümenin gayet iyi bir sonuç olduğunu söyledi. Akan, bu gelişmenin, yıl sonunda yüzde 5'e hatta üzerinde büyüme beklentilerini doğruladığını belirtti.

Bolat: Türkiye tekrar istikrarlı büyüme sürecine girmiştir

Albayrak Holding Üst Yöneticisi (CEO) Ömer Bolat, ikinci çeyrekte kaydedilen yüzde 5,1'lik büyümenin sevindirici bir gelişme olduğunu ifade etti. Bolat, bölgedeki sıkıntılı gelişmelere ve Avrupa ile gerilimli ilişkilere rağmen Türkiye'nin bu büyüme rakamı hak ettiğini, böylece tüm kredi derceleme kuruluşları ve Batılı ekonomi kurumlarının tahminlerinin boş çıktığını söyledi. Üçüncü çeyrek büyüme rakamının daha yüksek olacağını aktaran Bolat, "İkinci çeyrekteki büyüme de birinci çeyrekte olduğu gibi iç ve dış talebin canlılığından kaynaklandı. Tarım, sanayi, inşaat ve hizmet sektörlerinde dengeli bir büyüme söz konusu. Yani büyümeyen bir sektör görünmüyor." şeklinde konuştu.